І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 239. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 29-го ГРУДНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 29, 1972 No. 239. VOL. LXXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Середа, 27 грудня 1972

НАСЕЛЕННЯ САН ФРАНСІСКО ЗАНЕПОКОЄНЕ недавнім жахливим землетрусом у Південній Америці, в Нікарагві, де загинули тисячі людей. 67-мирічний Р. Грінспен, який точно передбачив важкі землетруси в 1935 і в 1971 роках, не так давно повідомив, що він передбачає знищення Лос Анджелесу землетрусом о 9-й г. ранку 4-го січня 1973 року. Більшість людей не вірять у таку можливість, але й вони перестали жартувати на ту тему.

БЛИЗЬКО 200 ДЕМОНСТРАНТІВ „ЗА МИР" у В'єтнамі ходили поблизу Білого Дому у Вашингтоні, а потім групою молились, щоб „Бог зупинив бомби у В'єтнамі". Подібні малі демонстрації відбулися теж у Гартфорді, Конн. і в Маунтен Лейк, Н. Дж.

МЕШКАНЦІ ЗАХІДНЬОГО БЕРЛІНУ МАСОВО ВІДВІДУВАЛИ на Різдво Христове своїх кревних і приятелів у Східньому Берліні, із свободою їхати відтіль також до інших міст комуністичної Східньої Німеччини. Нікому не робили ніяких труднощів, — вперше за останнє десятиріччя. Рахують, що коло пів мільйона людей відвідає Східній Берлін і Східню Німеччину до кінця 1972 р., включно з Новим Роком.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ КЛЮБ У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ СТАВ предметом атентату невідомих пацифістів: сильна бомба значно пошкодила будинок, нікого не зранивши. Поліція притримала дві американки недалеко того Клюбу, але звільнила їх.

МЕШКАНЦІ СТОЛИЦІ ФІЛІППІН МАНІЛІ ВТІШАЛИСЯ ПОВНОЮ свободою рухів у Різдвяну ніч: у Манілі й інших філіппінських містах обов'язує поліційна година, яку проголошено в рямцях винятякового стану, обов'язуючого від 23-го вересня ц. р.

ЯПОНІЯ НЕ ПЕРЕВОДИТИМЕ дальшої девальвації своєї валюти, зате обмежить експорт своїх товарів, щоб піти назустріч вимогам Америки, яка має поважний дефіцит свого торговельного балянсу, — заявив японський прем'єр Какуї Танака. Японія матиме знову надвишку свого торговельного балянсу на яких 9 більйонів дол.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АРТИСТ - КОМІК БОБ ГОВП ЗНОВУ ОБ'ЇЗДИВ Південний В'єтнам із кількадесятичленною дружиною добровільців - артистів, мужчин і жінок. Це вже 9-ті відвідини Боба Говпа у Південному В'єтнамі, у таборах військовиків, та 25-ий з черги його об'їзд на Різдвяні свята американських військових закордонних станиць від 1948 року. Але він заявив, що тепер востаннє приїхав до В'єтнаму. На його виступі перед 5.000 військовиками на великому летовищі під Сайґоном були приявні також амбасадор Елсворт Банкер і головний командувач збройних сил ЗСА у В'єтнамі, генерал Фредерік Вейянд. Боб Говп викликав загальний сміх, коли заявив, що він прибув до Сайґону тому, що „у Парижі посварилися за рахунок у готелі" — натякнувши таким чином на перерву у мирових переговорах. Боб Говп — приятель Ніксона, мільйонер, фінансує всі такі подорожі до військовиків.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

На встановлення трьох катедр потрібно	**$1,800,000.00**
Останньо вилинуло	**$ 12,691.00**
Досі зібрано разом	**$1,635,249.03**
ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ	**$ 164,750.97**

Більші пожертви зложили: по 1,000.00 дол.: Ліда і Петро Яців (Лорейн, Огайо), Організація Оборони Лемківщини (Алентавн, Па.), Стефанія і Володимир Сабат (Торонто, Канада); Людмила і д-р Олег Волянські (Тілс, Н. Й.) 750.00 дол.; д-р Олександер Сидоряк (Янґставн, Огайо) 400.00 дол.; Уляна й Іван Сось (Чеверлі, Меріленд) 300.00 дол.; Ярослава і д-р Микола Ласійчук (Балтімор, Мд.), Марія і Стефан Скробач (Чикаґо) — по 250.00 дол.; по 200.00 дол. з Янґставн, Огайо: Софія Ґулик в пам'ять покійних родичів Теодори і Олекси Кудера, Анна і Теодор Кулиничі, 45-ий Відділ Українського Робітничого Союзу; по 150.00 дол.: Борис Крупа (Гартфорд, Кон.), Василь Надраґа (Чеверлі, Мд.); Михайла Латик (Гартфорд) 125.00 дол.; Катерина і Петро Рудяк (Янґставн, Огайо) 110.00 дол.

По 100.00 дол. зложили з Гартфорду: д-р Юрій Барановський, інж. Лавро Веремчук, Іван Карашівський, Люба і Олег Кінах, Євгенія і Петро Ковальські, Анна і Павло Крамар, Олександра і Василь Крупа, Єронім Лоґуш, Анна і Лев Любинські, Стефанія й інж. Петро Пришляк, 93-ий Відділ Союзу Українок Америки, Михайло Стасюк, 277-ий Відділ Українського Народного Союзу, Василь Федитник, Іван Яриш; зі стейту Меріленд (Балтімор): Володимира і проф. Петро Войтович, Анна і Михайло Захарків, Надя і Осип Зінкевич, Ольга і Василь Корж, Микола Коропецький, Молодечий Відділ Союзу Українок Америки, Богданна й інж. Богдан Саламаха, Стефанія і Василь Татчин, Тетяна й інж. Тарас Хархаліс, Люба й Андрій Чорнодольські, Софія й Іван Малиновські (Сілвер Спрінґ), Поллі і Петро Швець (Сілвер Спрінґ); зі стейту Ню Джерзі: Омелян Ґраб, Лев Неґребецький, Сергій Павлів, Дарія і Володимир Семеґен; зі стейту Ню Йорк: Володимир Грицин, Ізидор Демчук, Іванна і Ярослав Клим, Надя Попель, Андрій Стельник; зі стейту Огайо: Єлисавета і Казимир Бульван, о. монс. Сильвестер Гладкий, д-р Теодор Дароскі, Анна і Василь Куцалаба, Роман Ґрабський; зі стейту Пенсильвенія: Микола Брошет, Осипа й інж. Михайло Мінчак; Об'єднання Українців Вашинґтону, Д. К.; Ірена і Петро Серба (Вілмінґтон, Делавер).

Справлення помилок: у „Свободі" ч. 229 подано, що по сто дол. з Кемдену, Н. Дж. зложили: Микола Пимчук, Марія і Михайло Хатирка. Має бути: Микола Римчук, Марія і Михайло Чатирка. У „Свободі" ч. 238 подано, що по 100.00 дол. склали „Христина і Юрій Гуцалюк, Богдан Оречинський, Савицькі". Має бути: Ярема Гуцалюк, Богдан О. Речинський, Христина і Юрій Савицькі.

Пожертви на Центр Українських Студій в Гарварді можна відтягати від оподаткування.

Чеки виставляти на Ukrainian Studies Fund та пересилати на адресу: Harvard University, Room 208. 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138.

СМЕРТЬ ГЕРРІ С. ТРУМАНА, 33-ГО ПРЕЗИДЕНТА ЗСА ВКРИЛА ЖАЛОБОЮ АМЕРИКУ І СВІТ

Кензас Ситі. — Як про це вже коротко повідомлено у попередньому числі „Свободи", у вівторок 26 грудня о годині 7.50 ранку центрального стандартного часу, помер на 88-ому році життя 33-ій Президент З'єднаних Стейтів Америки Геррі С. Труман. Протягом двадцять і двох днів колишній Президент, один із найвидатніших своїми чинами й діями в історії ЗСА, змагався із смертю, переборюючи різні недуги й комплікації і помер вкінці із загального виснаження і припинення дії кардіоваскулярної системи. Відбудеться похорон Покійного Президента у четвер 28 грудня в Індепенденсі, Мізурі, де до останнього часу він жив, і тлінні останки його будуть поховані на подвір'ї бібліотеки й архівів його імени. Зараз же після одержання вістки про смерть кол. Президента, теперішній президент Ричард М. Ніксон, який колись гостро критикував Геррі С. Трумана, проголосив із місця свого перебування у Кей Біскейн на Флориді проклямацію до американської нації з повідомленням про смерть Геррі С. Трумана, відзначаючи в ній із глибоким призианням заслуги Покійного Президента для З'єднаних Стейтів Америки і всього світу, встановляючи тридцять днів державної жалоби у ЗСА і визначаючи водночас із цим день похоронів — четвер 28 грудня, як день загальної жалоби для всієї нації та закликаючи громадян ЗСА припинити працю і взяти участь в заупокійних богослуженнях і молитвах за померлого Президента. „Протягом своєї довгої кар'єри у громадській службі — ствердив президент Ніксон у своїй проклямації — Геррі С. Труман був відомий, як людина мужности і чесности. Він служив із благородністю в Сенаті ЗСА і коли смерть президента Френкліна Делано Рузвелта поставила його несподівано на уряд Президента в квітні 1945 року, в один із найбільш критичних моментів нашої історії, він зустрів цей момент із відвагою і широкою візією. Його далекозоре керівництво у післявоєнній ері допомогло зберегти мир і свободу у світі. Конфронтований під час свого урядування із цілою серією викликів, він дорівняв своєю силою й духом їм усім. Його мужність ніколи не захиталася і його віра в Америку ніколи не послабла... Нація, якій він дав так багато, шануватиме його пам'ять із подивом і респектом, і всі інші країни, яким він допоміг зберегти свободу, будуть із вдячністю згадувати його ім'я". Водночас із проголошенням проклямації із Вашингтону повідомлено, що в похороні покійного президента Геррі С. Трумана візьме участь президент Ніксон із своєю дружиною, як також члени його уряду, представники Найвищого Суду й Конґресу та інших державних і крайових установ. У день похорону і загальної жалоби будуть закриті поштові уряди, банки, біржі й інші державні та громадські установи.

Геррі С. Труман, народжений у Мізурі 8 травня 1884 року, був у четвертому поколінні нащадком іміґрантів з Англії і прабаба його матері походила з Північної Ірляндії. Закінчивши публічну школу в Індепенденс, працював диспитчером на залізниці з 1901 року, службовиком у банку з 1905 р. господарював на родинній фармі в 1906-1917 рр. Служив у Крайовій ґвардії в Мізурі, але ж відмовлено йому у прийнятті до Військової Академії у Вест Пойнті через слабий зір. Ставши 1917 р. кадетом артилерійської школи, почав службу в Армії і брав участь у військових операціях і боях під час Другої світової війни на різних фронтах в Европі, вийшовши у відставку з раґою майора. Після війни був співласником крамниці з капелюхами і згодом суддею. В листопаді 1934 року був обраний на сенатора ЗСА і переобраний на цей уряд в 1940 році. В 1944 був наменований за згодою през. Рузвелта на віце - президента і обраний на цей пост. Після смерти през. Рузвелта був заприсяжений 12 квітня 1945 року на Президента ЗСА і на цьому пості перебув сім років до 1952 року. Осиротив 87-літню дружину Елізабет Вірджінію Воллес і доньку Марґарет, народжену 1924 року.

33-ІЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗСА ГЕРРІ С. ТРУМАН

Провідні мужі ЗСА і світу вшановують пам'ять і заслуги Геррі С. Трумана

Вашингтон. — Смерть 33-ього президента ЗСА Геррі С. Трумана викликала широкий відгомін у З'єднаних Стейтах Америки й у всьому світі. У своїх словах і заявах з цього приводу всі вони підкреслюють мужність і відвагу Покійного Президента в обличчі найбільш критичних часів і подій. Президент Ніксон у своїм слові, переданому для преси водночас із проклямацією, ствердив, що Геррі С. Труман був „борцем, найкращим у розгарі бою. Як усі політичні провідники, він мав прихильників й опонентів. Але ж і друзі і противники були одностайні в респектуванні його наздвичайної відваги". Колишній президент Линдон Б. Джансон, визначив Трумана, як велетня 20-ого сторіччя, і ствердив, що мало хто з державних мужів вплинув так на формування світу, як ця людина з міста Індепенденс у Мізурі. З висловами глибокої вдячности за здійснену за урядування Геррі С. Трумана допомогу для їхніх країн, чи то в рамцях пляну Маршала чи оборонного Північно - Атлантійського Пакту, висловили британська королева Єлисавета II-а, президент Франції Помпіду і канцлер Західньої Німеччини Віллі Брандт. Із спеціяльною теплотою відзначили його заслуги для їхніх країн державні мужі і провідники урядів Греції, Південної Кореї та інших країн, що їм ЗСА під проводом Трумана допомогли оборонитися перед комуністичною аґресією і зберегти свободу й незалежність. Із великим признанням відзначив заслуги Трумана у створенні Об'єднаних Націй їхній генеральний секретар Курт Вальдгайм.

Залізниця ПАТ може застрайкувати з 3-го січня

Джерзі Сити, Н. Дж. — Між управлінням залізниці ПАТ, яка перевозить денно 145 000 людей з Ню Джерзі до Ню Йорку на працю, і страйкуючими робітниками та службовцями, об'єднаними у професійні спілці Кармен, покищо не дійшло до згоди. Переговори мають бути відновлені 2-го січня 1973 р. у Вашингтоні, а вже з 3-го січня може розпочатися страйк. Залізничники домагаються 30 відсотків підвишки впродовж двох років, а управління ПАТ запропонувало підвищити платню й інші бенефіси тільки на 11.5% впродовж двох років. Керівник льокального відділу професійної спілки Кармен ч. 1330 С. Рейа заявив, що страйк розпочнеться з 3-го січня, якщо не буде швидкого домовлення про новий контракт праці. Коли б президент Р. Ніксон призначив надзвичайну раду для полагодження справи, то тоді страйк буде відкладено на 60 днів. Робітники ПАТ, які миють вагони, заробляють тижнево 153 доляри, а ті, які направляють вагони, заробляють 209 дол., всі вони вважають ті заробітки занадто малими супроти теперішньої дорожнечі. Залізниця ПАТ сполучує Ню Йорк через підводні тунелі під рікою Гудсоном із Джерзі Сити, Гобокеном і Нюарком у Ню Джерзі. З минулого року на цій залізниці почали курсувати модерні вагони з опалюванням і охолоджуванням.

Помер св. п. інж. Роман Гойдиш, учасник Визвольних Змагань, провідний діяч

Ню Йорк. — У вівторок, 26-го грудня у вечірніх годинах тут помер на 75-му році життя сл. п. інж. Роман Гойдиш, учасник Визвольних Змагань в рядах Української Галицької Армії та Січових Стрільців, професор УТГІ і член Делеґатури УВУніверситету, провідний член багатьох центральних і місцевих установ, голова Контрольної Комісії Відділу УККА в Ню Йорку та член Управи Т-ва Українських Професіоналістів, довголітній член Українського Народного Союзу. Осиротив дружину Евстахію, відому громадську і пластову діячку, синів Володимира і Богдана та дочку Галину, як і велику Українську Громаду, серед якої втішався великою повагою та мав численних приятелів. Час і місце похоронів у цій хвилині ще не визначені.

ЗСА продовжують важке помбардування Північного В'єтнаму

Сайґон. — Речник американського військового командування у Південному В'єтнамі ствердив перед пресою у минулий вівторок 26 грудня, що після 36-годинної перерви в часі Різдвяних свят американські літаки з літаконосців на водах біля В'єтнаму, з Таї (Сіяму) і острова Ґуами переводять дальші безперервні налети проти різних цілей у Північному В'єтнамі. За американськими повідомленнями від 18 грудня, коли-то розпочалося те бомбардування Північного В'єтнаму, американці втратили 11 суперфортець „Б-52", — кожний літак вартости по 8 мільйонів дол. — і 6 інших бомбардувальників. Комуністи твердять, що вони збили у тому часі 62 американські літаки, в тому числі 26 важких, та що взяли в полон понад 100 американських летунів. Однак американське командування стверджує, що тільки 57 летунів „пропали в дії".. Північно - в'єтнамська преса і члени тамошнього уряду таврують ті налети, як „брутальний і варварський акт, націлений на вбивання цивільних осіб ,гірший за воєнні злочини Гітлера." Комуністи твердять, що тисячі цивільних осіб згинули від того бомбардування та знищені деякі шпиталі, школи й пагоди. Речник Північного В'єтнаму у Парижі заявив знову, що Північний В'єтнам готов вернутися до „приватних переговорів", під умовою, що буде привернений стан з-перед 18 грудня ц. р., себто з обмеженням американських налетів до 20-ої паралелі.

Помер д-р Іван Смерека, довголітній секретар 175-го Відділу УНСоюзу

У вівторок, 26-го грудня, наспіла до Головної Канцелярії УНСоюзу вістка, що в цьому ж дні в ранніх годинах помер на 72-му році життя д-р Іван Смерека, довголітній секретар 175-го Відділу УНСоюзу, Братства св. Миколая у Детройті, Міш. Покійний, уродженець Черновець і адвокат по професії, включився в активне союзове життя негайно після переїзду до ЗСА і поселився в Детройті, спершу у від. ч. 141, опісля в 75-му, а вкінці в 195- му де він став секретарем і душею Відділу. Покійний був провідним діячем багатьох суспільно-громадських установ. Похорон відбудеться в п'ятницю, 29-го грудня, о год. 8:30 рано з похоронного заведення А. Градовського до церкви св. Покрови при вул. Еверґрін, а відтак на цвинтар Грендловн.

Підготовляється формальна інавґурація президента Ричарда Ніксона

Вашингтон, Д. К. — Наступного місяця відбудеться у Вашингтоні офіційна інавгурація президента Ричарда Мюлгавзена Ніксона, вже друга в його житті, на Президента країни. Триденна церемонія, від 18 до 21 січня, буде коштувати кругло три мільйони долярів, на 500 000 дол. вище, чим попередня. Спеціяльні запрошення розіслані до багатьох молодих людей, які брали участь у передвиборчій кампанії за перевибір президента Р. Ніксона. Для молоді будуть влаштовані розваги, концерти з Ван Клайбером і Симфонічною оркестрою, з виступами Боб Говпа й ін. акторів, а також із співаками народних баляд тощо. Крім запрошених, до Вашингтону в ті ж дні вибирається чимало членів мілітантської організації лівих „Студенти за демократичну спільноту". Вони будуть демонструвати й вимагати негайного припинення війни у В'єтнамі.

Прийняття для Президента і для віце-президента Спіро Еґню відбудеться 18 січня в приміщеннях Смітсонського Музею, „Салют усім стейтам" — у Кеннеді Центрі. Тоді ж, у четвер, відбудеться концерт „Салют американським спадщинам" у ґалерії Коркоран, з концертом мистців різних етнічних груп, стравами різних народів тощо. На концерті американської музики, що відбудеться 19-го, з участю Семі Дейвіса й ін., вступні квитки будуть коштувати від 20 долярів до 500 дол., квитки на Молодечий Концерт у Кеннеді Центрі коштуватимуть від 10 дол. до 50 дол. Відбудеться також Інавгураційний баль та окремий баль для молоді, а в Білому Домі буде відправлене Богослуження, на яке можна потрапити тільки за окремим запрошенням.

Повідомлено також про остаточні вислідн виборів, що відбулися 7-го листопада: кандидат Ричард Ніксон з рамени Республіканської партії одержав 47,042,923 голоси, кандидат від Демократичної партії сен. Джордж МекҐоверн — 23,071,629 голосів, провідник національної Американської партії Джон Шміц здобув 1 мільйон 80 тисяч голосів, а провідник комуністів Гус Голл зібрав у всій країні 25 222 голоси.

Японія і Вільний Китай зберігають дальше зв'язки на неофіційній базі

Тайпей. — Японія офіційно зірвала дипломатичні взаємини з Вільним Китаєм, що має свій осідок на Тайвані (Формозі), 29 вересня ц. р., коли-то вона визнала Комуністичний Китай і нав'язала з ним дипломатичні зв'язки. Однак насправді економічні, торговельні, культурні й комунікаційні зв'язки продовжуються, перейшовши з офіційної на неофіційну базу. В Японії і на Тайвані постали нові організації, власне для ведення торговельних, культурних і інших зв'язків між оцими двома країнами. Вони мають теж на цілі „опікуватися життям, майном та інтересами" японських громадян на Тайвані і мешканців Тайвані в Японії, не маючи зрештою прав і привілеїв державних амбасад і консулятів. Ті спеціяльні приватні організації, незалежні від держави, стали в багатьох випадках посередниками до державних установ. Але вони мають свої бюра в колишніх амбасадах та консулятах Японії у Тайпеї і Вільного Китаю в Токіо, а їхніми службовиками є колишні урядовці й службовики різних ступнів з отих амбасада і консулятів, які формально дістали „безтермінові відпустки"

Совєти зменшують прибутковий податок від осіб, що найменше заробляють

Москва. — Совєтський уряд проголосив, що персональний прибутковий податок від осіб, які найменше зароблять, буде ступнево знижуваний та що в тому самому часі прибутки тих осіб будуть підвищувані. Робітники, які заробляють 70 рублів місячно (85 дол.) або менше не платитимуть прибуткового податку, і та сума 70 рб. визнана за мінімум заробітку. В СССР, який нібн є „країною робітників і селян", некваліфікований робітник заробляє місячно 70 рб. (85 дол), учитель коло 100 рб., а директор фабрики 350 рб. Платні високих партійців куди вищі. Цей розпорядок, вирішений Президією Верховного Совєта, має радше пропаґандивне, як практичне значення, бо персональний прибутковий податок був узагалі низький, становлячи 1.5 відс. до 13 відс. від прибуткової суми. У загальному совєтському бюджеті прибуток з персонального податку від заробітків становив тільки яких 8 відсотків, коли в Америці він становить 45 відсотків усіх прибутків держави. Совєтська система обтяжує своїх громадян прерізними посередніми податками.

НАРОДНИЙ ФОНД УККА ЗБІЛЬШИВСЯ НА ДАЛЬШИХ $3,400

Ню Йорк. — З канцелярії Українського Конґресового Комітету Америки інформують, що загальна сума зібраного в цьому році Національного Датку до Українського Народного Фонду УККА в останніх днях збільшилася на дальших $3,400 і в дні 27-го грудня виносила вже $75,575.000. Значить, до досягнення цьогорічної 100-тисячної мети необхідно зібрати ще $24,425.00. З уваги на те, що останні підсумки впливів до Народного Фонду УККА за 1972-ий рік будуть зроблені 8-го січня 1973-го року, існують всі дані на те, що цьогорічна 100-тисячна мета буде досягнена, якщо тільки Відділи УККА та інші організації і поодинокі громадяни в цьому часі виконають свою повинність. В останніх днях більші суми надіслали Відділи УККА: Піттсбурґ, $500; Соммервіл, $420; Сиракюзи, $415; Вотервліт, $350; Джерзі Сити, $260 та Коговз, $100. Знову пригадується, що всі ті громадяни, які склали свій Національний Даток в сумі $25.00 і більше, одержуватимуть безкоштовно „Український Квартальник".

„СВОБОДА" З ДАТОЮ 28-ГО ГРУДНЯ НЕ ПОЯВИТЬСЯ

Це число „Свободи" друкується в середу, 27-го грудня, з датою п'ятниці, 29-го грудня. „Свобода" з датою четверга, 28-го грудня, не появиться з уваги на проголошений президентом Ніксоном цей день Днем Національної Жалоби після смерти колишнього президента Геррі С. Трумана. Чергове і останнє в цьому році видання „Свободи" буде надруковане в п'ятницю, 29-го грудня, з датою чергового дня, суботи 30-го грудня.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Смерть Геррі С. Трумана

Померлий у вівторок 26 грудня ц. р. на 88-му році життя тридцять третій із черги президент ЗСА Геррі С. Труман увійде в історію не тільки З'єднаних Стейтів Америки, але й усього світу, як один із найвидатніших державних мужів нового часу.

Заприсяжений на становище Президента після смерти през. Рузвелта 12 квітня 1944 року і обраний поновно на цей найвищий у ЗСА пост під час виборів у 1948 році, всупереч усім передбачуванням проведених опитувань, Геррі С. Труман записався в історії рядом актів і дій, які мали вирішальний вплив на розвиток новітнього світу. Це він, уже в другому році свого урядування, як Президент і головнокомандувач усіх збройних сил ЗСА, дав наказ скинути першу атомову бомбу на Гірошіму — 6 серпня 1945 року і другу за три дні — 9 серпня на Нагасакі, припиняючи цим жорстоким засобом дальший розлив крови, приспішуючи кінець війни і рятуючи від неминучої смерти сотки тисяч вояків на воєнних фронтах усього світу. Це Труман підтримав здійснення пляну Маршалла для відбудови знищеного війною світу, і це за його почином ЗСА протиставилися наступові комунізму на Грецію і Туреччину, даючи їм всю потрібну зброю й допомогу. Це през. Труман увів у дію Північно - Атлантійський Пакт, найменувавши ген. Двайта Д. Айзенгавера на головного командувача всіх збройних сил в Европі, і це Труман припинив комуністичну агресію на Південну Корею, призначивши для здійснення цього заходу ген. МекАртура.

З президентурою Геррі С. Трумана тісно пов'язана також доля соток тисяч політичних утікачів і переміщених осіб, що їм ЗСА уможливили схваленням спеціяльних законів і широкими допомоговими акціями переселення з европейських країн, в яких вони під час і внаслідок війни опинилися. Це за його урядування вже в 1945 році прибули до ЗСА 42 тисячі іміґрантів із різних країн світу і за його авторизацією був схвалений в 1948 році Акт про переміщені особи, у висліді якого допущено в тому ж і в наступних трьох роках 205 000 іміґрантів і, починаючи з 1951 року, 136 000, а далі з 1953 року ще 214 000 втікачів від комуністичного терору. Особливу вагу для політичних утікачів мала започаткована 1948 року під безпосереднім спонзоруванням Трумана т. зв. Президентська програма допомоги втікачам, перейменована згодом на Програму ЗСА для допомоги втікачам.

Відійшла в могилу людина великої особистої і громадської відваги, сповнена відповідальности за долю ЗСА і всього людства.

Розчарування і надії

Після того, як 26 жовтня ц. р. Генрі Кіссінджер заявив, що „мир на руках", і після того, як у відновлених у Парижі переговорах „техніки" ніби вже стилізували текст договору про перемир'я у В'єтнамі — великим розчаруванням для Америки і всього світу стало повідомлення, що ті переговори „застрягли на мертвій точці". Ніхто не сподівався, що після того, як налети обмежено обширом так званої невтральної смуги — буде відновлене важке бомбардування цілого простору Північного В'єтнаму.

Офіційно нічого не сказано про те, що властиво стало причиною перервання переговорів Кіссінджера з його комуністичними партнерами без визначення дати наступної зустрічі. Але з газетних вісток виходить ясно, що у відповідь на висловлене Кіссінджером бажання осягнути від комуністів деякі поступки по лінії вимог президента Південного В'єтнаму Нгуєна Вана Тіє — комуністи зі свого боку відкликали зроблені раніше поступки. Зокрема, замість згоди беззастережно і нагайно звільнити американських воєннополонених — узалежнили це від звільнення бл. 40.000 ув'язнених в Південному В'єтнамі членів В'єтконґу. Ніксон зрозумів це, як яскравий вияв злої волі та своєрідної ароґанції комуністичної сторони і наказав вести важке бомбардування Північного В'єтнаму. Як коментував лондонський „Таймс" — це клясичний приклад застосування збройної сили, як політичного засобу, щоб переконати противника, що більшу користь дають переговори і компроміс, як продовжування війни.

Це безумовно трагедія, що знову гинуть люди, що знову руйнується людський доробок, що полонені не могли вернутися на Різдво додому і далі караються, що нема миру на землі. Але ті затяжні переговори в справі миру доказали ще раз упертість, підступність і зрадливість комуністів, для яких нема такого поняття, як добра воля. Різні міжнародні посередники намагаються врятувати справу миру, який ось-ось мав здійснитися і не здійснився. Можна тільки сподіватися, що ті заходи доведуть до відновлення переговорів, припинення налетів і підписання миру.

ТУРБОТИ Й НАРАДИ

Так склалося, що великі міжнародні конференції збіглися часово з нарадами українських політичних верхівок. Під кінець минулого тижня нараджувались у Брюсселі міністри закордонних і військових справ 15-ох держав - членів Атлантійського Союзу (НАТО), незалежно від затяжної конференції 34-ох держав, що в Гельсинках підготовляє паневропейську конференцію безпеки, яку Москва хотіла б мати в червні 1973 року. 31 січня 1973 р. має розпочатися конференція в справі обмеження збройних сил у Середущій Европі. В Женеві тривають американсько - совєтські наради в справі обмеження стратегічної зброї. На українському відтинку минулої суботи відбулися в Ню Йорку наради Екзекутиви й Політичної Ради Українського Конґресового Комітету, а в днях 16-18 цього місяця відбулася у Лондоні 7-ма сесія УНРади.

Всі ці конференції й наради найширшого міжнародного чи вузького українського характеру мають одне спільне: вони свідчать про часи колективного вирішування проблем замість колишнього вирішування їх авторитарно, одиницями. Закордонна політика кожної держави зумовлена її географічним положенням, характером і тенденціями її сусідів, власними розвоєвими напрямними і традицією. Але в кожній країні світу уряди мусять рахуватися із громадською думкою, яка рішає про склад виборних парляментів. Від таких міжнародних конференцій, як названі вгорі, залежить дальший розвиток світових подій, залежить дальша доля світу.

Українці у вільному світі не мають впливу на міжнародну політику, на міждержавну конфіґурацію сил. Але вони мають власні поважні проблеми, на першому місці яких стоїть проблема їхньої ролі і їхньої праці у зв'язку з станом поневолення України. Фізичне збереження себе серед чужомовного оточення в країнах поселення, збереження національної особовости, збереження загальної політичної верхівки, як символу державницької думки, та здійснювання цілого ряду суто практичних завдань на крайовому терені — для цього треба сходитись, нараджуватись, приймати постанови і — виконувати їх. Віра в добру українську справу наказує „надіятись проти надії", отже бути ідеалістами. Але плянувати й діяти треба реалістично, в міру сил і спроможности. Дійсність в Україні й у вільному світі наказує українцям єднатись. Тому постулят консолідації мусить лежати в основі нарад і рішень українських політичних і громадських установ та організацій. Гасло „В єдності сила народу" це не лише молитовна фраза, це — імператив, без здійснення якого не може бути успіху будь - яким українським аспіраціям і зусиллям.

Коли можна порівнювати „мале з великим", то є ще одна спільність українських та міжнародних турбот і нарад: залежність від фондів. На згаданій вище конференції НАТО у Брюсселі, учасниками якої були такі найбільш розвинені держави, як ЗСА, Британія, Канада Франція, Західня Німеччина, Бельгія, Голляндія й інші, — країни найвищого добробуту, були теж відклики на бюджет, на потребу ощадностей, які диктують різним державам чи то частинно відкликувати свої війська з Західньої Німеччини (Голляндія), чи редукувати у збройних силах надмірний канцелярський та інший допоміжний персонал. Над американсько - совєтськими нарадами в справі редукції зброєння завжди висить марево величезних видатків, що їх можна б скерувати на кращі цілі.

Сутнім джерелом поважних закидів на адресу Українського Конґресового Комітету, як також УНРади, є брак фондів тих наших керівних установ. Очевидно, треба мати свого постійного представника в кулюарах Об'єднаних Націй, — треба мати постійний організований зв'язок з американськими й закордонними журналістами в Ню Йорку, — треба мати такі й такі нові підручники для шкіл українознавства, — треба видавати не пропаґандивні, а поважні наукові книжки чужими мовами про Україну та її стан у минулому й сучасному, — треба спростовувати друковані фальші про Україну.

Треба всього цього і багато іншого. Треба головно освічених і фахових людей в апараті УКК й УНРади, — їх можна без труду знайти, але треба дати їм еквівалент платні, яку вони можуть діставати в неукраїнських верстатах праці. На все це треба грошей. Українська вільна громада вже заможна і жертвує великі гроші на прерізні добрі цілі. Але політичні установи не є „популярні", не є атракційні, бо не всилі виказуватись наявними успіхами. Однак, вони є тими краплинами, що пробивають скелю незнання чи й злоби у відношенні до України та українців. Коли гроші є тією кров'ю, яка робить „живим" організм кожного державного апарату, то тієї крови потребує український національно - політичний організм. Без такої живої крови ці установи мусять хворіти своєрідною анемією, бо найкращі пляни і найщиріші бажання не реальні, коли нема чим, нема за що їх здійснювати. Тому й критики повинні мати на увазі ту реальну дійсність, в якій ті установи мусять працювати.

і. к-н

В. Чапленко

CAVEANT REDACTORES!

У практиці нашого культурного мововжитку на чужині є багато небезпек, що їх повинні остерігатися наші редактори, та чи не найбільша з них, з тих небезпек, — довірливе ставлення до „радянських" текстів і перенесення з них у наш мововжиток свідомо й несвідомо уживаних тепер на Україні русицизмів. Такі русицизми є в мові навіть такої незалежної в поведінці письменниці, як Ліна Костенко („сплав" металів), у такого публіциста, як Іван Дзюба (суд „гласний"). У цій статті я хотів би остерегти наших редакторів не так щодо „запозичання" таких русицизмів і вживання їх у їхніх власних текстах (зрештою, я це писав уже не раз у своїх статтях), як щодо зберігання їх у передруковуваних текстах „радянських" авторів Звичайно, виправляти мову в таких, сказати б, самодостатніх текстах, як твори Ліни Костенко, не можна, але в текстах „службового" характеру, тобто в таких, у яких мова править лише за засіб передачі думок чи інформацій, у публіцистичних і наукових, зчищати русифікаційний намул не тільки можна, а й слід. Можна виправляти мову і в белетристичних творах початківців, які виявляють недостатнє знання нашої мови (якщо такі твори взагалі варто передруковувати).

Щоб не розводитися багато на цю тему, я розгляну такий матеріял тільки з двох видань, які надійшли до мене в той час, коли я вирішив написати про це. Це буде фотопередрук „радянських" текстів у ч. 7 за липень 1972 р. Лиманового „Нотатника" та гумореска „Везучий", передрукована з київського „Перця" у ч. 50 з 9 грудня 1972 р. торонтської газети „Новий Шлях".

З „Нотатника" я беру тільки той матеріял, що його вміщено на 6-ій сторінці (бо передруками заповнена й 5-та сторінка). Це тексти з науково - популярних, з технічних та медичних інформацій. Наявність у них русицизмів можна пояснити тим, що і в київських виданнях це, мабуть, переважно переклади з російської мови або їх писали люди, які в своєму житті й на праці користуються російською мовою. Тим то серед цих русицизмів є всякі явища — лексичні (терміни й звичайні слова), морфологічні, синтаксичні, фразеологічні.

Ось терміни: „клапан" („хлипак"), „зубчасті колішатка" („трибки"), „мідеплавильна" промисловість („мідетопна"), „плавник" і „плавець" у риби (перше — російське, друге — непотрібний новотвір, бо в українській мові здавна було „пірце", „пірця"), „древність" („стародавність"). Є слова - терміни, що з різних причин не узвичаїлися: „жир" і „слон". Перше слово в такому значенні накинутий недавно українській літературній мові русицизм, бо воно здавна було в нашій мові з іншими значеннями (здобич диких звірів, назва масти в картах), замість нього слід би вживати „сить", „ситий борщ" тощо. Слово „слон" перекладено по - українському словом „слін" (це в дусі української фонетики) ще в слівнику Уманця і Спілки, його „увічнив" у своїй „Абетці" Г. Нарбут.

Далі такі звичайні слова, як „випуклий" („опуклий"), „криса" („пацюк", „щур").

З морфологічних явищ можна відзначити таке: „музею" (дав. в.), „тезка" („тезко"), „ріки" („річки").

Із синтакси: „ким... винайдений" („хто... винайшов"). Фразеологізми: „немає диму без вогню" („де не горить, там ся не курить", „де верба, там і вода").

Подані в дужках українські фразеологізми зафіксовані у „Фразеології" І. Виргана й М. Пилинської, що була надрукована в харківському журналі „Прапор", але книжкою не видана, як і це й передбачав свого часу. Там тепер „білодідівська" мовна політика практикує переважно дослівні переклади російських фразеологізмів, дармащо наукове мовознавство не допускає цього, зважаючи на саму природу фразеологізмів. Нещодавно там видано „Фразеологічний словник" І. Олійника та М. Сидоренка, засмічений такими фразеологізмами.

Взагалі ж синтакса більшости уривків чи коротких інформацій, надрукованих на цій сторінці „Нотатника", така, що їх стиль нагадує більше російську мову, ніж українську. Я, звичайно, розумію трудноші редактора цього видання: при фотопередруках трудно виправляти помилки в тексті. Але, по-перше, тут таки можна хоч би лексичні помилки виправляти, користуючись технікою кореґування помилок, практикованою при друкуванні на веритайпері, тобто вклеюванням потрібних слів, а подруге, „безнадійні" в цьому розумінні тексти просто обминати, не передруковувати їх.

Дуже прикрий випадок маємо в факті передруку отієї гумрески „Везучий", що її написав, либонь, початківець Євген Дудар (у довіднику „Письменники Радянської України", Київ, 1970 р., його немає). Це „зразок" суспільного російського мовного мислення! Вона написана на мотив, висловлений у її заголовку „Везучий". Слово „везучий" є в українській мові, але із зовсім іншим значенням: це кінь, що добре везе (воза). А автор ужив його в значенні російського фразеологізму, що, мовляв, комусь „не везе", тобто „не щастить". Крім того, „везучий" — це прикметник, що походить від активного дієприкметника, і це значення ще в ньому є, а Дудар ужив його в значенні пасивного дієприкметника, бо п е р с о н а ж цієї гуморески увесь час підпадає діям, що походять з інших „джерел": його б'ють тощо. Текст цього невеличкого твору аж рябіє від утворень та висловів: „видать (? — В. Ч.), везучий", „почало везти", „вам повезло", „до мене з'являлося везіння" (правда, дві-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Леонід Полтава

ЩО НЕ СЛОВО...

Що не слово — то неправда. Тільки так можна схарактеризувати велику, нібито наукову статтю в московських „Известиях" з 28 листопада під заг. „Демократичні основи створення й розвитку СССР".

„Вже у 1917 році розпочався бурхливий процес творення національних республік на базі Рад. Вслід за Україною радянські республіки виникли в Прибалтиці, в Середній Азії, на Північному Кавказі. При цьому трудящі з самого початку підкреслювали н е о б хідність державного союзу звільнених революцією народів". Так пишуть „Известия" всупереч історичній правді. Правда ж така, що Україна, Білорусь, Грузія й багато інших країн колишньої царсько - московської імперії проголосили відновлення, або встановлення свого національного суверенітету, державности, і до 1920 року, а в Азії до 1921-22 років окремі держави ще боролись проти московського окупанта, перефарбованого Леніним на червоний колір.

В. Ленін, щоб заколисати обіцянками Україну, писав ще перед створенням СССР, себто перед відновленням російської імперії в новій формі: „Ми визнаємо себе рівноправними з У к р аїнською РСР й іншими, і спільно й нарівні з ними входимо в новий союз, нову федерацію". „Известия" твердять тепер про „принцип вільного і добровільного об'єднання радянських республік, нерозривно поєднаний з принципом рівноправности".

Насправді ж „рівноправна" Україна з її понад 48 мільйонами населення має паперовий уряд у Києві, має паперові міністерства, і навіть вони майже всі є союзно - республіканського значення, бо справжні міністри сидять у Москві. Ця „держава українських трудящих" навіть на папері не має власної армії, не має навіть формального дозволу на випуск власних грошей, ба — навіть поштових значків українською мовою. Сучасна Україна, друга за розміром „республіка" в СССР, не має тих прав, що їх мали більшість колоній у Африці і взагалі на Заході, які вже стали незалежними державами, а такими колоніями були Індія, Альжир, Марокко, Тунісія, бельгійське Конґо й ін.

„Известия" твердять, що друга світова війна виявила „міць СРСР", що „вороги соціялізму розраховували на розвал СРСР під тиском відосередніх сил на окремі, відірвані один від одного, національні утвори. Але вони жорстоко помилились. Народи СРСР в єдиному ладі героїчно бились і працювали в ім'я захисту своєї соціялістичної Батьківщини".

Насправді було цілком інакше: сотні тисяч українців, білорусів, синів Кавказу, совєтської Азії — йшли до полону, не з любови до чужинця - німця, а з ненависти до московсько - большевицького самодержавства. І навіть коли Гітлер винищував голодом сотні тисяч полонених, то й тоді „народи СРСР" не билися за збереження того утвору та й не мали чим битись, доки Америка не дала Москві велетенські фонди, зброю, харчі, медикаменти, допомогу, відому під назвою „лендліз". Як Москва, так і Берлін безоглядно переслідували в Україні українських націоналістів, національно - культурних діячів, бож не лише Москва розстріляла в Києві поета Олексу Влизька й багатьох інших, але й Берлін розстріляв у Києві поетку Олену Телігу й багатьох інших. СССР таки розпадався в часі другої світової війни на національні утвори, але для своїх вигід обидва окупанти — червоний і брунатний — шибеницями оберігали цілість колоніяльної імперії.

Кожне твердження „Известий" і автора А. Кисиціна, доктора юридичних наук і професора, який написав статтю „Демократичні основи створення і розвитку СРСР", дихає неправдою. „Соціялістична демократія гарантує всім народам рівні права й можливості". Що ж тоді означають достовірні вістки про винародовлення балтійських країн, листи до ОН з підписами тисяч людей, і то навіть комуністів, щоб рятували, наприклад, Латвію від російщення та винародовлення? Що означають самоспалення? Як розуміти жорстокі засуди безневинних культурних діячів, і не лише українців, а й деяких росіян, жидів, татар, балтійців та інших?

„Известия" самі заперечують власне твердження про сучасну нібито державність України й інших республік. У розгляданій статті сказано кілька разів про СССР, як про „совєтську багатонаціональну державу". Просто й зрозуміло — державу в однині, де немає місця для держав інших націй і народів. Уже в першому - ліпшому совєтському виданні, особливо з нагоди 50-ліття створення СССР, можна знайти вислів: „Столиця нашої Батьківщини — Москва". І цим усе сказано. Але цей вислів криє у собі не тільки тимчасовий тріюмф московського колонізатора, а й грізний динаміт поневолених націй, які спільними силами заженуть одного дня окупанта в його етнічні кордони і вже ніколи не дозволять викрадати ні національних скарбів, ні найбільшого скарбу кожного народу на світі — людину, її працю, її віру і її культуру.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

ВИПУСК VI

Березень 1972

(4)

Оскільки Ви рішили посилатися на думку делегації КП Канади, то варто її висновок не підносити односторонньо. Там справді багато слів про зустрічі, бенкети тощо, але було й отаке (цитую в перекладі звіт члена делегації Герасима):

„...очевидним є, що національна політика не одержала такого повного розв'язання, як, скажімо, економічна політика.

Декілька разів я був здивований запитанням: «Чому Ви піднімаєте цю справу?» І це в той час, коли ця проблема є причиною багатьох міжнародніх заколотів і в останній час торкнулася України й Радянського Союзу: виступи на з'їзді письменників України, недавні закриті і напівзакриті процеси на Україні мають, очевидно, відношення до цієї справи.

Нашу делегацію вразила також інтерпретація різних відповідальних працівників. Переважає погляд: наше національне питання вирішене. Інший: перспективи нації не залежать від мови, мова має другорядне значення, а техніка, побудова соціялізму — першорядне. Хоч багато говорилося про український буржуазний націоналізм, жодного разу його не визначено. У нас залишилося враження, що дехто вживає цей термін скоріше для того, щоб задушити дискусію, замість того, щоб дійти до її причини.

Хоч у нас залишилися деякі неґативні враження і хоч ми не одержали відповіді на всі питання, ми від'їхали з України з добрим почуттям. Незаперечний той факт, що намагаються усунути недоліки і різні розходження. Як заявив Шелест під час однієї з дискусій: «У нас все ще є проблеми, але ми боремося (очевидно за їх розв'язання» — В. Ч.)".

Щоб трохи відпочити від серйозної розмови, розповім Вам кілька напіванекдотичних випадків, зв'язаних з перебуванням делегації КП Канади на Україні.

На Львівському телевізорному заводі перед приїздом делегації терміново „розв'язували національне питання": неукраїнським робітникам наказували зникнути з очей або ж мовчати. А директор цього заводу Петровський дуже здивував своїх робітників, уперше за багато років заговоривши досить доброю українською мовою...

У селі під Львовом, куди мали приїхати канадські комуністи, наказали терміново відремонтувати повалену огорожу навколо церкви (!).

А у Львівському політехнічному інституті перестарались: познімали із стін в коридорі портрети російських письменників, а натомість аж два портрети Шевченка на одній стіні повісили.

Частіше б їздили до нас делегації для вивчення національного питання: бодай паркани повідремонтовуємо...

***

40. „Преса, школа і театр, — пише І. Дзюба, — лише частково українські, та й то тільки формально, при чому український відсоток останнім часом зменшується, особливо щодо школи, на користь російського...". Дані доводять про інше. Якщо в 1968-69 навчальному році в Українській РСР нараховувалось 5505 шкіл з російською мовою навчання, то українських — 23036 шкіл (за даними Міністерства освіти УРСР)".

(Б. Стенчук, ст. 108)

Про що ж „інше" говорять наведені Вами дані? Адже ж Ви не порівнюєте 1968-69 навчального року з попередніми роками і показуєте зростання, а не зменшення відсотка українських шкіл. Приглянься уважніше до наведених Вами цифр (до речі, чомусь ніде не друкованих, а взятих Вами у якогось чиновника в міністерстві). Якщо для зручності обрахунків не числити інших національних шкіл (польських, мадярських), яких зараз на Україні лишились одиниці, то на основі Ваших даних російських шкіл на Україні близько 20%. Але ж це значно більше, ніж відсоток росіян на Україні. Значить, декілька відсотків російських шкіл створено для українців. Коли б Ви не хитрували, назвали б не кількість шкіл, а к і л ь к і с т ь у ч н і в, які вчаться в російських школах і т. зв. російських класах українських шкіл (є у нас такий парадокс!), тоді була б справжня картина русифікації українського шкільництва. Адже у великих містах російські школи аж тріщать від паралельних клясів, а в українські часом ледь набирається по одному. Шкода, що такі дані у нас не менше секретні, ніж розрахунки водневої бомби. Але Ви зверніться до того самого чиновника з Міністерства і доведіть, що я помиляюся.

***

41. „Та суть не в тому. Ще до революції В. І. Ленін в статті „Про „культурно-національну" автономію" писав: „Поки різні нації живуть в одній державі, їх зв'язують мільйони і мільйони ниток економічного, побутового і правового характеру... Коли економіка згуртовує нації, які живуть в одній державі, то спроба розділити їх раз назавжди для галузі „культурних" і особливо шкільних питань безглузда і реакційна. Навпаки, треба добиватися об'єднання націй у шкільній справі, щоб у школі підготовлялося те, що у житті здійснюється... Не можна бути демократом, відстоюючи принцип розділення шкільної справи за національностями" (Ленін, Твори, Т. 19, ст. 444-445)".

(Б. Стенчук, стор. 103-104)

Ось де, препарувавши Леніна, Ви по-справжньому показали свої шовіністичні зуби! Ви признались, що прагнете взагалі ліквідувати неросійські школи, щоб не „розділити шкільної справи за національностями" в межах однієї держави (до речі, Ви забули, що за Конституцією Україна — суверенна держава, і ці слова можна також витлумачити, як вимогу ліквідувати всі російські школи на Україні, як це зроблено з українськими школами в РРФСР!).

Коли раніше можна було думати, що Ви не розумієте деяких висловів Леніна (напр., про „єдину дію пролетарів великоруських та українських"), то тепер я маю всі підстави твердити, що Ви навмисне злісно фальшуєте Леніна. Ви вихоплюєте з контексту фразу, адресовану австрійським соціал-демократам та бундівцям, які виступали за здійснення „культурнаціональної автономії" пролетаріяту (а не територіяльної автономії всього населення) в межах буржуазної держави. При цьому Ви ігноруєте все, що писав Ленін про мовне будівництво (в. т. ч. і шкільну справу) в суверенних радянських республіках після перемоги соціялістичної революції.

(Продовження буде)

— • —

Тексти матеріялів з VI випуску „Українського вісника" передруковуємо — за згодою Українського Видавництва „Смолоскип" ім. В. Симоненка — із одержаного з України й опублікованого ним окремим книжковим виданням VI-го випуску цього самвидавного журналу. Передрук іде повністю, без будь-яких змін і скорочень, з дотриманням вжитого у виданні правопису. Книжкове видання можна набувати у в-ві: Smoloskyp, P.O. Box 6066, Patterson Sta., Baltimore, Md. 21231, U.S.A.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1972 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(4)

3. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

Звіт з праці за минулий 1971 рік, хоч хотілось би відійти від певної подібности — шаблону звітувань з-попередніх років, мусить включати таблиці з числовими даними про рух і стан членства Українського Народного Союзу та суми його забезпечення, як також інформації про виконані праці в тих ділянках, які належать до моєї відповідальности і діловодства нашого Рекордового Відділу.

Праці в Рекордовому Відділі виконує штаб досвідчених службовиків, склад якого поповнено однією новою службовичкою, Данутою Роман, яка прибула недавно з Польщі та одержала, за нашими стараннями, дозвіл на постійний побут і працю в ЗСА. В дану пору працює наш Рекордовий Відділ в такому складі службовиків, названих за роками служби: Стела Расн, Меланія Мілянович, Ярослава Левицька, д-р Іван Козак, Іванка Коць, д-р Марія Кобринська, мґр Осип Стецура, мґр Наталія Залуська, Ольга Парубчак, Михайло Юзенів і Данута Роман. Співпраця членів цього нашого „тіму" Рекордового Відділу дала можливість виконувати всі термінові праці на час і подбати про якнайкращу забезпеченеву службу членам та обслугу секретарів і організаторів. Все таки ця згадка із признанням про наших службовиків була б неповною, коли б не повторити тут пригадки із попередніх звітів, що ми все ще маємо розв'язати важливу проблему придбання службовиків з молодшого покоління, які мали б час познайомитись із складними працями нашого Відділу і цим самим запевнити нашій установі таку ж саму ефективність та відданість у виконуванні своїх обов'язків, якими відзначається наш теперішний склад службовиків.

Такою ж вітальною для майбутности УНСоюзу є справа заанґажування до праці в наших Відділах, як секретарів і організаторів, осіб з-поміж нашої молоді, для якої заохотою до активізації в нашому Союзі буде відповідне вшановування і винагороджування за довголітню віддану працю наших піонерів і діячів. Тому й клич наш: „У пошані до піонерів — лицем до молоді" залишається для нас ключем до розв'язки важливої справи включення нашої молоді в ряди активних діячів УНСоюзу.

Закінчуючи ці вступні заввагн мого звіту за 1971 рік, почуваюсь до милого обов'язку подякувати за співпрацю нашим відділовим секретарям і урядовцям, постійним і обласним організаторам, службовикам УНСоюзу і „Свободи", її редакторам, членам Головного Уряду, та головному редакторові і членам Головного Екзекутивного Комітету.

ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВА СЛУЖБА ЧЛЕНАМ І ОБСЛУГА СЕКРЕТАРІВ ТА ОРГАНІЗАТОРІВ

До обов'язків нашого Рекордового Відділу належить повна забезпеченева служба власникам 88,000 союзових грамот та обслуга секретарів 460 Відділів і наших постійних та обласних організаторів. Засяг цієї праці Рекордового Відділу можна найкраще представити списком ділянок його діловодства, яке починається від оформлення одержаних аплікацій на нові грамоти забезпечення та кінчається виставленням посмертних листів для виплат забезпечення по покійних членах. До широкого діловодства кермованого мною Рекордового Відділу належать такі ділянки праці:

Перевірка аплікацій нових членів та на додаткові грамоти забезпечення, їх доповнювання, в тому теж лікарськими оглядинами; оформлювання аплікацій та зв'язані з цим контакти із реасекураційними установами і перевірочною кредитовою компанією, як також з лікарями та шпиталями; остаточна апробата аплікацій на забезпечення.

Виготовлювання і висилка членам грамот забезпечення та видача членам платничих книжечок і членських відзнак.

Виготовлювання та вдержування картотек поодинокax, на місячних виказах, в статистичних книжках і картотек IBM для всіх грамот та для їхніх додаткових забезпечень.

Оформлювання всіх змін у стані членства в картотеках, на місячних виказах, в статистичних книжках і картотеках IBM. Вдержування статистики стану і руху членства та виготовлювання і проголошування Звідомлень Рекордового Відділу про рух і стан членства УНСоюзу.

Виготовлювання і висилка повідомлень про платність вкладок ,вдержування евіденції про час виплати вивінувальних грамот та закінчення платности вкладок за виплачені грамоти і потверджування повністю заплачених вкладок за такі виплачені грамоти.

Оформлювання змін кляси і суми забезпечення, змін імен та прізвищ і змін спадкоємців; оформлювання додаткових забезпеченевих договорів подвійного забезпечення і забезпечення платника та поладнування звільнень від вкладок у випадках смерти платників вкладок; зміни в плянах платности членських вкладок та зміни у висоті вкладок, зв'язані з оплатами братських фондів і передплатою „Свободи".

Видавання аплікацій на виплати допомог і друків посмертних листів. Обчислювання зворотних вартостей і видавання аплікацій на виплати грошових зворотів, як також оформлювання переходу членів на безплатне продовження забезпечення, або частинно виплачене забезпечення.

Кореспонденція із секретарями Відділів та організаторами у справах оформлювання і доповнювання аплікацій на нові грамоти забезпечення ,в справах змін у стані членства та змін у забезпеченевих плянах поодиноких членів.

Кореспонденція з членами з порадами про підвищення чи доповнення їхнього забезпечення та в цілі переконування задержати свої грамоти забезпечення, коли вони хочуть їх згрошевлювати. Листи до членів із запрошенням поновно забезпечитися, коли вони виплачують свої грамоти.

Статистика стану і руху членства на основі вдержуваних для цього картотек IBM та книжок, по Відділах, по клясах забезпечення і по стейтах та провінціях. Виготовлювання річних звітів для оцінки грамот всіх членів УНСоюзу та інших статистичних даних до звітів для забезпеченевих властей.

Виготовлювання і висилка чеків дивіденди для членів та вдержування спеціяльних для цього картотек IBM.

Виплата винагород організаторам за нових членів і перевірка заплачених вкладок за таких нових членів перед апробатою виплати. Виплата винагород предсідникам і касирам Відділів.

Опрацьовування та друк „Рейт-буків", тобто книжок з таблицями вкладок і зворотних вартостей, як також грамот забезпечення.

Вишкіл секретарів та організаторів у згаданих вище ділянках праці.

Кореспонденція у справах згаданих вгорі ділянок праці із секретарями та іншими урядовцями Відділів, організаторами і членами. Зберігання цієї кореспонденції по Відділах, та по установах. Зберігання особистих документів забезпечення всіх членів та їхніх поодиноких грамот.

Висилка секретарям Відділів та організаторам аплікацій, друків, книг та різних допоміжних матеріялів.

В плянуванні згаданих обов'язків та їх виконуванні ставимо натиск на спішне і точне виконування таких праць ,які повинні бути найскоріше вислані секретарям Відділів і членам. Але і таких обов'язків маємо повне навантаження, тому й про час їхнього виконання рішає порядок їх важности для тих же секретарів Відділів і членів. Першість має оформлювання аплікацій і видача нових грамот забезпечення, а далі виготовлення місячних виказів, тобто поладнання всіх змін у стані членства з кінцем кожного місяця і приготування картотек членства до друку цих виказів по Відділах. Такою ж пильною є зв'язана із цими ділянками праці кореспонденція із секретарями Відділів, організаторами і членами. А потім не менше важливими є численні інші наші обов'язки, які становлять певну рутину, але вимагають чимало труду і поспіху для їх скорого та акуратного поладнання. Наскільки ефективно виконує всі ці праці наш Рекордовий Відділ можуть найкраще висловитися ті з головних урядовців, які є теж секретарями Відділів або організаторами, тому й залишаємо Вам оцінку нашої праці в цих ділянках.

У звітовому році багато часу ми присвятили були питанню механізації праці в Головній Канцелярії, беручи під увагу в наших переговорах і плянах включення до нової системи бюрових машин також ділянки праці нашого Рекордового Відділу. Але всі пропоновані нам машини з кляси компютерів, продукованих великими фірмами, виявилися надто коштовними, так що наш Фінансовий Відділ впровадив для механізації своїх ділянок праці менше коштовні машини. Цим самим справа поліпшень у змеханізованій вже раніше в нашому відділі праці покищо залишилася нерозв'язаною і вона ще вимагатиме дальших дослідів і остаточних рішень, коли ми перенесемося вже до приміщень нашого нового будинку.

Другою, але ще більшої ваги справою було введення нових кляс і плянів забезпечення в нашій установі, щоб мати для нашого членства ще більший вибір різного роду забезпечень. В стараннях про цей „новий товар" в нашому забезпеченевому діловодстві зазнали ми початкових невдач, коли натрапили на труднощі відносно введення сирітських допомог круглим сиротам по наших членах. Введення таких допомог вимагало або зміни нашого статуту, на яку треба б ждати до чергової конвенції, або введення не допомог, але нового забезпечення із відповідними вкладками, тоді коли ми плянували такі допомоги, як додаткові користі для нашого членства без додаткових вкладок. Залишилися ще пляни підвищення суми акцидентового забезпечення, що його ми рекомендували для членів, власників грамот принайменше на $2,000 або $3,000 життьового забезпечення, та термінового забезпечення із зменшуваною сумою, що його можна б назвати морґеджовим забезпеченням. Відносно підвищення на $10,000 акцидентового забезпечення наш актуарій остерігає нас, що це він лише тоді доражджував би, коли б ми в дальшому продажу акцидентових грамот половину із них могли продати на суми по $10,000. На початку березня відбули ми нові розмови із спеціялістом забезпеченевих грамот фірми наших актуаріїв і він на наше прохання зреферував декілька нових кляс забезпечення, що їх недавно ввели інші забезпеченеві установи і з успіхом їх продають. З них ми поцікавилися такими новими клясами і плянами забезпечення, про які в часі писання цього звіту ми сподівалися одержати ще докладніші дані від актуаріїв:

Термінова грамота для молоді із одноразовою вкладкою в сумі $75.00, яка покриє важність такої грамоти на суму $1,000 забезпечення до 23-го року життя. Тоді власник даної грамоти може скористати із зміни цієї грамоти, яка була б автоматичною, на клясу Р-65 та суму $5,000 забезпечення за річну вкладку по $75.00. Така термінова грамота, вимінна в 23-му році життя на грамоту кляси Р-65, могла б бути теж видана на $2,000 із зміною на $10,000 в клясі Р-65 за вкладку в сумі $150.00, чи на $3,000 із зміною на $15,000 в клясі Р-65 за вкладку в сумі $225,00, і т. д.

Додаткове термінове забезпечення із зменшуваною сумою забезпечення до грамот кляс Е-20, Р-20, Е-65 та Р-65 за відповідною додатковою вкладкою. Таке додаткове термінове забезпечення з додатковим до згаданих грамот договором ґарантувало б у випадку смерти забезпеченого, крім виплати основної суми забезпечення, ще відповідні до вкладок додаткові щомісячні виплати спадкоємцям до двадцятої річниці видачі грамоти за клясу Е-20 та Р-20, чи до річниці видачі грамоти найближчої до 65-их уродин забезпеченого за клясу Е-65 та Р-65.

Грамота пенсійного забезпечення, яка ґарантувала б забезпеченому виплати пенсії місячними ратами після осягнення ним 65-го року життя, або, на бажання забезпеченого, одноразової виплати всієї суми пенсії, згідно з умовами цієї грамоти. На випадок смерти забезпеченого впродовж перших десяти років важности такої пенсійної грамоти, його спадкоємцям була б виплачена лише повна сума вплачених вкладок за цю грамоту. Впродовж перших десяти років забезпеченому були б теж виплачувані дивіденди. На випадок смерти забезпеченого після десятої річниці видачі цієї грамоти була б ґарантована виплата повної суми забезпечення спадкоємцям. Актуарій пропонував найнижчу суму вкладок такого забезпечення $100.00 річно, за яку були б, відповідно до висоти вкладок, виплачувані чи то місячні рати пенсії самому забезпеченому, або одноразова сума пенсії, чи теж посмертна виплата спадкоємцеві.

Про пляновану реформу наших дивіденд прийдеться нам відкласти всякі пропозиції до часу переносу Головної Канцелярії до нового будинку і зв'язаної із цим плянування механізації нашої праці на наших нових — закуплених ,або позичених — машинах, чи може на машинах сусіднього банку. З цим банком ми вже раніше переговорювали про можливості виконування наших праць над чеками дивіденди на бюрових машинах — компютерах цього банку. Але наші розмови виявили велику різницю в коштах виконування цих праць нашими силами та на машинах банку в користь багато більше економічного способу праці в нашій Головній Канцелярії. На цьому ми, очевидно, не припинили переговорів, про висліди яких ми Вас своєчасно повідомимо.

Чимало часу та уваги присвячуємо для впровадження нових, або ревізії старих друків, допоміжних у нашому забезпеченевому діловодстві, щоб так упростити, влегшити і приспішити працю, як в Головній Канцелярії, так і секретарів наших Відділів. При цьому ми стараємося вводити всюди двомовність на нових друках, як і на старих, на яких з різних причин не було текстів в українській мові. Це було і є зв'язане із труднощами зміщення на таких друках двох мов, та з підшуканням української термінології в життьовому забезпеченні, яке таке популярне в західньому світі, а так мало знане в Україні. З найновіших друків треба б згадати два роди пригадок про залеглі вкладки із новими текстами, введення двомовних організаторських карточок, введення окремих рожевих повідомлень про справлення вкладок (додання фондів і передплати) на грамотах членів, введення двомовних замовлень друків для секретарів Відділів, та введення двомовних посвідчень про одержання з Головної Канцелярії грамот нових членів, або грамот із переведеними на них змінами.

Із раніше введених друків треба б згадати друки посмертних згадок, з яких користають тепер майже у всіх випадках смерти членів наші секретарі тепер „Свобода" перевантажена і вже не вспіває поміщувати своєчасно цих наших членських посмертних згадок, хоч тексти їх дуже короткі. Віримо, що ця справа якось наладнається, про що маємо запевнення від „Свободи".

В останньому часі ми значно приспішили висилку друків секретарям та організаторам, тому що ми мали нарікання на дуже припізнене доручування таких наших посилок третьої і четвертої кляси, висиланих раніше раз на два тижні, чи чи ще раніше раз на місяць. Тепер всі ці замовлені друки висилаємо принайменше раз на тиждень, а часто навіть і скоріше.

ВДЕРЖУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ — РЕКОРДІВ І СТАТИСТИКИ ЧЛЕНСТВА

До обов'язків нашого Рекордового Відділу належить не лише оформлювання і виготовлювання документів і картотек членства та забезпечення, але і їхнє належне зберігання та вдержування постійної статистики членів. Маючи на думці недалеке вже перенесення Головної Канцелярії до нового будинку, ми взялися до інтензивного впорядковування і підготовки до переносу цих всіх документів забезпечення, як і картотек членства та кореспонденції. Йдеться тут про приведення їх до такого порядку, в якому будуть вони приміщені в новому будинку, та навіть про їх перегляд для устійнення самої потреби зберігати їх, коли йдеться про старі документи радше історичного значення.

Статистику руху і стану членства ,та його сум забезпечення, вдержує наш Рекордовий Відділ рівнобіжно в картотеках IBM та в книгах членства по Відділах, клясах, та стейтах, так що кожночасно можна устійнити стан членства, як також числа прибутків і втрат членства. Аналіза таких статистик дає не лише погляд на пройдений шлях і тенденції, але допомагає нам реально плянувати нашу працю на майбутнє .На підставі таких докладних статистик зладили ми подані внизу таблиці для повного образу руху і стану членства за звітовий рік, як теж числа за минулі роки для порівняння та устійнення тенденцій в нашому забезпеченевому діловодстві.

РУХ ЧЛЕНІВ

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1971 РОЦІ

Місяць	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р грам.	Посмертні виплати
СІЧЕНЬ	307	84	70	146	132	74
ЛЮТИЙ	236	24	77	156	197	81
БЕРЕЗЕНЬ	313	70	109	100	167	77
КВІТЕНЬ	286	17	83	147	150	73
ТРАВЕНЬ	305	96	88	124	121	63
ЧЕРВЕНЬ	302	89	71	153	183	82
ЛИПЕНЬ	311	51	78	127	133	64
СЕРПЕНЬ	365	43	98	147	132	84
ВЕРЕСЕНЬ	356	101	68	166	128	55
ЖОВТЕНЬ	378	26	69	193	103	73
ЛИСТОПАД	310	+ 3	77	202	122	79
ГРУДЕНЬ	587	22	77	175	147	78
РАЗОМ:	4,056	620	965	1,836	1,715	883

НОВІ ЧЛЕНИ 1970 І 1971 РОКІВ ПОРІВНЯННЯ ЇХ ЧИСЕЛ ТА СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

	1970 рік:		1971 рік	
	Число членів	Їх сума забезп.	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	1,206	$ 1,529,500	1,175	$ 1,499,500
Дорослі	3,365	4,800,400	2,282	3,934,500
Акцидентові грамоти	681	3,405,000	599	2,995,000
Разом:	5,252	$ 9,734,900	4,056	$ 8,429,000
Пересічна сума грамот життьового забезпечення		$ 1,385		$ 1,571
Пересічна сума всіх нових грамот забезпечення		$ 1,663		$ 2,078

ПІДСУМКИ РУХУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1971 РОЦІ

	Молодь	Дорослі	Акцидентові грамоти	Разом
Стан активних членів з 1-го січня 1971 року	22,433	47,432	4,063	78,928
Нові члени	1,175	2,282	599	4,056
Разом:	23,608	49,714	4,662	77,984
Втрати членства:				
Суспензи	125	191	304	620
Грошові звороти	360	605	—	965
Виплати Е грамот	954	882	—	1,836
Сплачені вкладки Р грамот	461	1,254	—	1,715
Посмертні виплати	21	861	1	883
Інші втрати	41	43	1	85
Перехід з деп. молоді до дорослих	63	+ 63	—	—
Стан активних членів з 31-го грудня 1971 р.	21,583	45,941	4,356	71,880
Прибуток, або втрата за 1971 рік	— 850	— 1,491	+ 293	— 2,048

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума забезп.
1962	4,093	4,014,000	980
1963	4,446	8,894,000	2,000
1964	4,398	8,573,000	1,950
1965	4,896	8,012,000	1,636
1966	4,994	8,893,600	1,780
1967	4,400	8,032,000	1,825
1968	3,872	7,180,500	1,855
1969	5,462	10,108,000	1,850
1970	5,252	9,734,900	1,663
1971	4,056	8,429,000	2,078

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ І ГОЛОВНИХ ВТРАТ ЧЛЕНСТВА ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р грам.	Посмертні виплати
1962	4,093	782	806	625	857	654
1963	4,446	876	769	757	838	693
1964	4,398	647	751	999	1,049	747
1965	4,896	684	775	889	754	714
1966	4,994	841	770	873	792	802
1967	4,400	888	617	786	999	843
1968	3,872	884	726	1,060	1,136	873
1969	5,462	356	781	2,048	2,098	875
1970	5,252	640	897	2,226	2,125	872
1971	4,056	620	965	1,836	1,715	883
РАЗОМ:	45,869	7,218	7,857	12,099	12,363	7,956

НОВІ ЧЛЕНИ 1971 РОКУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
Т-16	30	$ 32,000
Р-20	588	771,000
Е-20	256	303,000
Е-18	272	356,500
Р-65	11	15,000
Е-65	18	32,000
Разом у Деп. Молоді	1,175	$ 1,509,500

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
W	375	$ 454,500
Р-20	760	1,192,000
Р-65	95	194,500
Е-20	755	997,000
Е-65	171	471,000
DP-65	72	221,000
Т-5	12	65,000
Т-10	42	349,500
Разом у Деп. Дорослих	2,282	$ 3,944,500
Акцидентові грамоти	599	2,995,000
РАЗОМ УСІХ НОВИХ ЧЛЕНІВ	4,056	$ 8,429,000

НОВІ ЧЛЕНИ 1971 РОКУ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

П. Ч. Стейт, Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення
1. Pennsylvania	700	$ 1,210,000
2. New York	674	1,114,000
3. New Jersey	566	1,110,000
4. Illinois	434	814,000
5. Ohio	402	1,163,500
6. Ontario, Canada	330	916,000
7. Michigan	246	617,000
8. Connecticut	133	298,500
9. Maryland	116	249,000
10. Saskatchewan, Canada	63	158,000
11. Quebec, Canada	53	146,000
12. Manitoba, Canada	46	131,000
13. Massachusetts	37	48,500
14. Alberta, Canada	28	92,000
15. Nebraska	28	23,000
16. Minnesota	26	58,000
17. Northwest Territory, Can.	22	55,000
18. California	21	66,500
19. Colorado	21	21,000
20. West Virginia	18	25,500
21. Rhode Island	17	38,000
22. Indiana	16	23,000
23. Deleware	14	17,000
24. Missouri	12	14,000
25. District of Columbia	7	5,500
26. North Dakota	7	10,000
27. Washington	5	8,000
28. Kansas	4	5,000
29. Virginia	4	3,000
30. Florida	2	2,000
31. Arizona	1	1,000
32. British Columbia, Canada	1	2,000
33. New Hampshire	1	2,000
34. Wisconsin	1	2,000
РАЗОМ:	4,056	$ 8,449,000

Не приєднали в 1971 році нових членів Відділи в стейтах Ореґон і Тексас та в провінції Нова Скотія.

СТАН ЧЛЕНІВ

АКТИВНЕ ЧЛЕНСТВО УНС

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ 31-ГО ГРУДНЯ 1971 РОКУ

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	21,583	$ 20,130,311
Дорослі	45,941	49,289,594
Акцидентові грамоти	4,356	21,780,000
Разом:	71,880	$ 91,199,905

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1970 І 1971

	Число чл. 1970 р.	Число чл. 1971 р.	Прибуток, або втрата
Молодь	22,433	21,583	— 850
Дорослі	47,432	45,941	— 1,491
Акцидентові грамоти	4,063	4,356	+ 293
Разом:	73,928	71,880	— 2,048

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1970 І 1971

	Сума забезп. з кінця 1970	Сума забезп. з кінця 1971	Прибуток або втрата
Молодь	$ 20,199,681	$ 20,130,311	— $ 69,370
Дорослі	48,924,773	49,289,594	+ 364,821
Акцидентові грам.	20,315,000	21,780,000	+ 1,465,000
Разом:	$ 89,439,454	$ 91,199,905	+ $1,760,451

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезпечення	Перес. сума забез. члена
1962	75,278	$ 58,577,520	778
1963	75,608	64,337,739	851
1964	75,573	68,051,328	900
1965	76,473	72,484,170	947
1966	77,251	76,836,941	994
1967	77,320	80,168,371	1,036
1968	76,389	82,293,055	1,077
1969	75,583	86,540,792	1,145
1970	73,928	89,439,454	1,209
1971	71,880	91,199,905	1,268

(Закінчення на сторінці 4-ій)

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

(Продовження зі сторінки 3-ої)

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА УНС

СТАН ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА З 31 ГРУДНЯ 1971 Р.

(Активного, на виплаченому забезпеченні і на безплатному продовженні)

	Число членів		Їх сума забезп.
Молодь	21,583	$	20,130,311
Дорослі	45,941		49,289,594
Акцидентові грамоти	4,356		21,780,000
Молодь на випл. забезп. і безпл. продовженні	3,666		2,469,197
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	12,820		9,522,387
Разом 31-го грудня 1971 року	**88,366**	**$**	**103,191,489**
Стан загалу членства з 1-го січня 1971 року	89,209	$	100,502,706
Прибуток, або втрата за 1971 р.	**— 843**	**+ $**	**2,688,783**

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезпечення	Перес. сума забез. члена
1962	82,424	$ 63,474,776	$ 770
1963	83,493	69,741,299	835
1964	84,414	74,168,999	878
1965	86,059	79,196,861	920
1966	87,053	83,761,562	962
1967	88,261	88,015,751	996
1968	88,265	90,900,014	1,029
1969	89,107	96,333,883	1,081
1970	89,209	100,502,706	1,126
1971	88,366	103,191,489	1,168

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА СТАНОМ З 31 ГРУДНЯ 1971 РОКУ

	Число членів	Їх сума забезп.
Активні члени Деп. Молоді	21,583	$ 20,130,311
Активні члени Деп. Дорослих	45,941	49,289,594
Грамоти акцидентового забезп.	4,356	21,780,000
Разом активні члени	**71,880**	**$ 91,199,905**
Члени Деп. Молоді на випл. забезпеченні і безпл. прод.	3,666	2,469,197
Члени Деп. Дорослих на випл. забезпеченні і безпл. прод.	12,820	9,522,387
Разом неактивні члени	**16,486**	**$ 11,991,584**
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	**88,366**	**$ 103,191,489**

Додаткові забезпечення:

Подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку	23,118	$ 27,727,686
Забезпечення платника вкладок на грамотах Деп. Молоді	5,502	5,906 500
ЗАГАЛЬНА СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВСІХ КЛЯС І ДОД. ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ		**$ 136,825,675**
Загальна сума забезпечення всіх кляс і дод. забезп. з 1-го січня 1971 р.		**$ 133,097,456**

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО КЛЯСАХ

(Стан з 31-го грудня 1971 року)

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезп.
Т-18 і Т-16 (Кл. І)	759	$ 677,500
Р-70 (Кл. II)	234	83,561
Р-20	8,286	8,168,000
Е-20	7,201	5,939,250
Е-18	4,698	4,746,000
Р-65	144	163,500
Е-65	261	352,500
Разом активні члени	**21,583**	**$ 20,130,311**
Члени на випл. забезп.	2,960	1,921,770
Члени на безпл. прод.	706	547,427
Разом у Департаменті Молоді:	**25,249**	**$ 22,599,508**

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезп.
Кл. І (Старий рід забезп.)	62	$ 52,500
Р-70 (Кл. О)	243	194,000
Т	3,856	3,299,100
W	12,453	10,749,994
Р-20	14,298	15,222,750
Р-65	1,501	2,075,500
Е-18	5	3,000
Е-20	10,281	10,504,000
Е-65	2,285	3,676,500
DP-60	281	511,750
DP-65	419	1,163,500
Т-5	42	257,500
Т-10	215	1,579,500
Разом акт. члени з житт. забез.	**45,941**	**$ 49,289,594**
Акцидентові грамоти	4,356	21,780,000
Разом всі активні члени	**50,297**	**$ 71,069,594**
Члени на випла. забезп.	11,676	8,518,670
Члени на безпл. прод.	1,144	1,003,717
Разом у Департаменті Дорослих	**63,117**	**$ 80,591,981**

ПІДСУМКИ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ	25,249	$ 22,599,508
ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ	63,117	80,591,981
ВСІ ЧЛЕНИ РАЗОМ	**88,366**	**$ 103,191,489**

ПОЯСНЕННЯ КЛЯС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Т-18 (Кл. І) — термінове забезпечення молоді до 18-го року життя;
Т-16 (Кл. І) — термінове забезпечення молоді до 16-го року життя;
Р-70 (Кл. II) — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя (Деп. молоді);
Е-18 — вивінувальне забезпечення молоді платне у 18-му році життя;
Р-20 — забезпечення платне по смерти з вкладками платними впродовж 20 років;
Е-20 — 20-літнє вивінувальне забезпечення;
Р-65 — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 65-го року життя;
Е-65 — вивінувальне забезпечення платне у 65-му році життя;
Кляса І (Старий рід заб.) — забезпечення платне по смерти, без резерви, з вкладками платними впродовж цілого життя;
Р-70 (Кл. О) — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя;
W — забезпечення платне по смерти з вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-60 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-65 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 65-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
Т-5 — термінове забезпечення на 5 років для дорослих членів;
Т-10 — термінове забезпечення на 10 років для дорослих членів;
ADD — акцидентове забезпечення.

ЧИСЛА ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

(Стан з 31-го грудня 1971 року)

П. Ч. Стейт, Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення	Число Відділів
1. Pensylvania	17,721	$ 18,595,219	111
2. New York	16,392	17,199,792	71
3. New Jersey	11,377	13,928,932	58
4. Illinois	10,492	10,271,587	34
5. Ohio	7,572	8,649,349	31
6. Ontario, Canada	6,344	11,062,736	38
7. Michigan	4,684	5,817,525	13
8. Connecticut	3,000	3,467,728	15
9. Quebec, Canada	1,464	2,209,350	7
10. Massachussets	1,275	1,326,626	11
11. Maryland	1,244	1,536,210	7
12. Minnesota	973	1,476,109	4
13. Rhode Island	786	951,762	6
14. Manitoba, Canada	581	1,056,500	5
15. California	519	672,250	2
16. Missouri	469	386,105	4
17. Indiana	463	404,715	5
18. Saskatchewan, Can.	447	1,043,500	8
19. Delaware	431	587,140	2
20. Alberta, Canada	355	705,809	5
21. Nebraska	327	257,695	3
22. District of Columbia	208	189,000	1
23. Wisconsin	171	212,750	2
24. Kansas	168	157,400	1
25. West Virginia	167	151,919	2
26. British Solumbia, Can.	145	213,500	2
27. Colorado	128	123,352	1
28. Florida	114	132,594	1
29. New Hampshire	76	75,831	1
30. Arizona	63	74,500	1
31. Virginia	59	105,500	1
32. Washington	39	41,500	1
33. Nort Dakota	33	25,000	2
34. Texas	31	37,000	1
35. Oregon	18	12,500	1
36. Nova Scotia, Canada	16	17,500	1
37. N.W. Territory, Can.	14	15,000	1
Разом:	**88,366**	**$ 103,191,489**	**460**

ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО ВСІХ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА БЕЗПЛАТНОМУ ПРОДОВЖЕННІ ТА НА ВИПЛАЧЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ, ЗА ОСЯГНЕНИМ ВІКОМ

(Без грамот акцидентового забезпечення)

Стан з 31-го грудня 1971 року

			Смертні випадки в 1971 р.:	
Вік	Число членів	Їх сума забезпечення	Їх число	Їх сума забезп.
0	246	$ 364,500		$
1	411	574,500		
2	525	685,000	1	1,000.00
3	493	597,000		
4	601	714,500	1	500.00
5	627	735,500		
6	713	781,500		
7	729	776,500		
8	816	856,000		
9	855	834,500		
10	966	976,500		
11	1,092	1,038,500		
12	1,184	1,123,000		
13	1,296	1,228,000	1	1,000.00
14	1,446	1,302,011		
15	1,498	1,335,692		
16	1,473	1,327,533	1	1,000.00
17	1,638	1,459,584	3	2,500.00
18	1,478	1,465,427	1	5,000.00
19	1,486	1,417,888	2	1,500.00
20	1,521	1,543,923	2	1,500.00
21	1,389	1,434,993		
22	1,141	1,157,164		
23	1,248	1,350,496	3	2,000.00
24	1,546	1,672,917	2	6,000.00
25	1,480	1,593,265	1	500.00
26	890	1,016,107		
27	786	862,814	1	500.00
28	776	810,675		
29	726	833,083	1	1,000.00
30	642	732,100	2	1,500.00
31	542	629,215	1	2,500.00
32	494	608,904	2	1,500.00
33	459	509,983		
34	493	568,427	1	5,000.00
35	488	632,200	1	5,000.00
36	492	531,810	1	500.00
37	485	536,168	2	750.00
38	514	546,855		
39	594	697,575	1	1,000.00
40	627	678,426		
41	755	819,639	1	5,000.00
42	816	965,180	3	3,000.00
43	981	1,072,954	3	3,000.00
44	1,259	1,351,224	6	5,000.00
45	1,634	1,647,100	8	2,000.00
46	2,205	2,273,169	9	7,000.00
47	2,408	2,431,585	5	5,500.00
48	2,565	2,676,035	10	9,500.00
49	2,559	2,587,715	10	10,000.00
50	2,469	2,440,705	10	9,000.00
51	2,167	2,057,797	11	11,500.00
52	1,996	1,949,163	12	8,500.00
53	1,851	1,689,879	11	11,856.00
54	1,573	1,476,319	11	10,500.00
55	1,659	1,473,676	11	7,800.00
56	1,493	1,323,266	17	16,500.00
57	1,649	1,439,449	8	6,000.00
58	1,373	1,261,084	12	8,500.00
59	1,310	1,157,026	23	19,000.00
60	1,066	957,636	7	5,000.00
61	1,048	859,679	14	11,800.00
62	914	741,935	14	10,500.00
63	778	643,869	10	6,527.00
64	693	543,875	11	9,000.00
65	620	476,913	14	11,000.00
66	590	456,171	17	12,250.00
67	551	397,716	10	7,800.00
68	540	401,679	17	14,500.00
69	460	325,653	11	7,800.00
70	418	289,248	9	6,500.00
71	545	371,821	9	6,000.00
72	563	381,143	19	13,300.00
73	686	464,194	38	28,000.00
74	690	469,622	37	24,000.00
75	769	520,725	44	31,550.00
76	673	473,892	44	32,300.00
77	580	419,711	46	30,550.50
78	540	388,579	58	43,050.00
79	371	256,374	33	22,979.00
80	279	196,914	45	34,750.00
81	225	167,753	36	27,100.00
82	189	145,928	31	23,050.00
83	189	143,350	30	21,550.00
84	129	100,579	18	15,250.00
85	76	53,950	21	17,750.00
Понад 85 років	167	128,880	32	23,203.00
Разом:	**84,007**	**$ 81,411,489**	**882**	**$ 697,965.50**

КАНАДА

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1971 РОЦІ

	Число членів	Їх сума забезп.
Департамент Молоді	129	$ 181,000
Департамент Дорослих	286	679,000
Акцидентові грамоти	128	640,000
Разом:	**543**	**$ 1,500.000**

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума
1962	474	651,500	1,374
1963	665	1,583,500	2,381
1964	521	1,257,000	2,412
1965	808	1,440,000	1,782
1966	1,154	2,585,600	2,240
1967	980	2,538,500	2,590
1968	791	2,088,500	2,396
1969	862	2,257,000	2,618
1970	1,110	2,121,900	1,912
1971	543	1,500,000	2,762

ПОРІВНЯННЯ СТАНУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ КАНАДИ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В РОКАХ 1970 І 1971

	1970		1971	
	Число членів	Сума забезпечення	Число членів	Сума забезпечення
Молодь	2,562	$ 2,673,000	2,477	$ 2,656,000
Дорослі	5,409	7,497,900	5,301	7,609,300
Акцидентові грамоти	1,106	5,530,000	1,129	5,645,000
Разом:	**9,077**	**$ 15,700.900**	**8,907**	**$ 15,910,300**

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА УНС В КАНАДІ З 31 ГРУДНЯ 1971 Р.

(Активного, на виплаченому забезпеченні і на безплатному продовженні)

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	2,477	$ 2,656,000
Дорослі	5,301	7,609,300
Акцидентові грамоти	1,129	5,645,000
Разом активні члени	**8,907**	**$ 15,910,300**
Молодь на випл. забезп. і безпл. продовженні	155	133,832
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	304	279,763
Разом усі члени:	**9,366**	**$ 16,323,895**

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Перес. сума забезп. члена
1962	7,400	$ 6,807,866	$ 920
1963	7,493	7,838,691	1,046
1964	7,492	8,605,892	1,148
1965	7,806	9,541,343	1,222
1967	8,867	13,016,549	1,468
1966	8,361	11,287,934	1,410
1968	8,954	13,905,209	1,556
1969	9,113	15,075,971	1,654
1970	9,525	16,089,973	1,689
1971	9,366	16,323,895	1,742

ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

ЧИСЛА ДОДАТОВИХ ГРАМОТ В ДЕП. ДОРОСЛИХ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число всіх дор. членів	Число додаткових грамот
1962	49,664	3,301
1963	49,240	3,447
1964	48,882	3,546
1965	49,577	3,910
1966	49,943	4,215
1967	49,712	4,432
1968	49,124	4,585
1969	48,670	4,662
1970	47,432	4,347
1971	45,941	4,069

ЧЛЕНИ ПЕРЕДПЛАТНИКИ „СВОБОДИ"

Стан з кінця року:	Ціни місячної передплати 65 ц.	50 ц.	30 ц.	Разом усіх передплатників
1965	11,951	374	2,100	14,425
1969	11,218	71	1,629	12,918
1970	10,691	57	1,480	12,228
1971	10,430	47	1,318	11,795

ПЕРЕСІЧНИЙ ВІК ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ

(Числа з конвенційних звітів)

31-го грудня 1953 року	41	років
31-го грудня 1957 року	36	років
31-го грудня 1961 року	35.91	років
31-го грудня 1965 року	37.6	років
31-го грудня 1969 року	38.89	років
31-го грудня 1971 року	39.92	років

СМЕРТНІСТЬ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

(Відсоткові числа, базовані на віку членів та віку грамот)

Рік:	% смертности:
1965	54.4
1966	59.2
1967	58.8
1968	61.4
1969	58.09
1970	54.71
1971	57.22

ЧИСЛА СПОДІВАНИХ ВИПЛАЧЕНИХ ГРАМОТ НА НАСТУПНИХ П'ЯТЬ РОКІВ

Рік	Виплачені Е грамоти	Виплачені Р грамоти	Разом
1972	1,520	1,200	2,720
1973	1,254	924	2,178
1974	948	896	1,844
1975	911	875	1,786
1976	895	771	1,666
1977	949	1,233	2,182

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ В РОКАХ ВІД 1933 ДО 1971 ТА СТАН ЧЛЕНСТВА ЗА КОНВЕНЦІЙНИМИ ЗВІТАМИ

Рік	Число нових чл.	Число всіх чл. з кінцем даного року
1933	2,502	30,314
1934	2,870	
1935	2,161	30,335
1936	3,113	
1937	2,814	
1938	4,492	
1939	5,300	
1940	5,564	38,167
1941	3,859	
1942	3,240	
1943	3,191	
1944	4,085	
1945	2,990	45,720
1946	2,804	
1947	3,306	
1948	4,221	
1949	8,154	56,983
1950	8,710	
1951	7,313	
1952	5,738	
1953	4,682	70,221
1954	3,426	
1955	3,490	
1956	3,343	
1957	4,430	72,438
1958	3,727	
1959	4,998	
1960	3,567	
1961	4,830	81,441
1962	4,093	
1963	4,446	
1964	4,398	
1965	4,896	86,059
1966	4,994	
1967	4,400	
1968	3,872	
1969	5,462	89,107
1970	5,252	89,209
1971	4,056	88,366

Таблиці з числами про рух членства вказують, що в 1971 році втрати членства значно перевищили здобутки нових членів. Нових членів прибуло до УНСоюзу в звітовому році 4,056 (а в попередному 1970 році було їх 5,252), але всіх втрат разом мав УНСоюз впродовж 1971 року 6,104 ,у висліді чого остаточна втрата на чисто в активному членстві виносила 2,048 членів.

Порівняння сум забезпечення нових членів з 1970 і 1971 року виявляють, що пересічна сума грамот життьового забезпечення в 1971 році була вищою, бо виносила $1,571 ,тоді коли в 1970 році така пересічна виносила $1,385. Пересічна сума забезпечення всіх нових членів 1971 року перейшла вперше дві тисячі долярів, бо досягла $2,078, що у великій мірі завдячуємо грамотам акцидентового забезпечення ,яких видано в 1971 році 599.

Порівняння чисел втрат членства з минулими роками показує зменшення чисел виплачених грамот кляс Е та Р ,але збільшення виплат грошових зворотів (965) і посмертних виплат ,яких було в 1971 році 883, а в 1970 році 872.

Найбільше популярною клясою забезпечення, як в деп. моолді ,так і в деп. дорослих ,все ще залишилася кляса Р-20, яку вибрало разом 1,348 нових членів. Другою в популярності серед дорослих є кляса Е-20, а серед молоді кляса Е-18 ,а після неї Е-20. Щойно третьою в дорослих вийшла кляса W, більше популярна серед американців ,яку вибрало лише 375 нових членів УНСоюзу. Термінові громати забезпечення далі „пасуть задніх" серед нашого громадянства, що й доказує погляд українців на забезпечення ,як на засіб ощадности.

Сума забезпечення активного членства збільшилася за звітовий рік на $1.760,451 і виносила з 31-им грудня 1971 року $91,199,905. Зросла також пересічна сума забезпечення активних членів із $1,209 з кінцем 1970 року до $1,268 з кінцем 1971 року.

В загальному числі всього членства, активного і на виплаченому забезпеченні та безплатному продовженні, віднотовано вперше втрату на чисто 843 членів, бо нараховував їх УНСоюз при кінці 1970 року 89,209, а з кінцем 1971 року вже 88,366. Але сума забезпечення всього членства все таки збільшилася на $2,688,783 і виносила 31-го грудня 1971 року $103,191.489. Загальна сума всіх забезпечень, що їх мали члени УНСоюзу при кінці 1971 року, виносила $136.825,675, що й було на $3,728,219 більше, як з кінцем попереднього року.

Окрему групу таблиць присвятили ми членству та його сума забезпечення в Канаді, вшановуючи не тільки незалежність Канади ,але теж її специфічність, коли мова про інші умовини життя українців у Канаді та про великі можливості росту УНСоюзу на території тієї великої країни. Звітовий рік приніс 543 нових членів у Канаді із забезпеченням на суму $1,500 ,але втрати в числі членів за цей же 1971 рук були значно більші, так що Канада замкнула цей рік із втратою на чисто 170 активних членів. Загальна сума забезпечення канадійських членів зросла на $15.910,300. В загальному числі всього членства віднотовано в Канаді втрату 159 членів за 1971 рік, який закінчено із станом 9,366 членів і сумою $16,323,895 їхнього забезпечення.

ВИШКІЛЬНА ПРАЦЯ

Успіхи в приєднуванні нових членів та забезпечуванні українців на високі суми, фахова забезпеченева служба членам та довір'я нашого громадянства до УНСоюзу, як до першорядної забезпеченевої установи, залежать у великій мірі від відповідного вишколу наших організаторів і секретарів Відділів. До такої вишкільної праці належать в першу чергу курси для секретарів та організаторів, до участи в яких все ще важко притягнути нам нових секретарів, як і кандидатів на секретарів та організаторів із молодшої ґенерації. Досвід ставить перед нами питання, котрі курси корисніші для УНСоюзу, коли мова про спроби притягнення до участи в них якнайбільше молоді: чи однотижневі курси на „Союзівці", чи радше „вікендові" курси по наших осередках поселення — осідках Окружних Комітетів.

У звітовому році не відбувся курс на „Союзівці". Натомість були влаштовувані менші і більші курси в терені, на деяких з них припало мені доповідати. Це були курси на початку року у Філядельфії, Пассейку, Дітройті та в Перт Амбою, і короткі курси перед окружними зборами осінню 1971 року в Дітройті, Клівленді, Філядельфії та в Нюарку.

Переписку із секретарями і організаторами можна б теж зачислити до вишкільної праці, коли мова про обширні листи з інформаціями та вияснениями багатьох справ нашого забезпеченевого діловодства, що їх приходиться нам писати до нових секретарів та нових організаторів. Такій кореспонденції, хоч вона забирає чимало часу, присвячую багато уваги, бо від належного впровадження цих союзових діячів у їхні обов'язки залежатиме успішність їхньої праці для УНСоюзу та його членства. Вишкільною працею треба б без сумніву вважати мої старання допомогти секретарям у приєднуванні нових членів. Бо за такими прикладами організування членів, добору для них кляси і суми забезпечення та обчислювання коштів забезпечення із даними про зворотні вартости ,що їх читають секретарі в надісланих їм копіях мого листування з кандидатами, далеко легше їм опісля пробувати своїх сил. Знаю з досвіду, що такі секретарі пильно прочитують копії листів і потім так само опрацьовують пропозиції забезпечення членів часто навіть на вищі суми. Тут слід згадати, що в звітовому році приєднав я 16 нових членів, аплікації яких передав секретарям Відділів, а в цьому році вже придбав п'ять таких членів, в тому двох на високі суми, але ані кредиту, ані винагороди за них не беру ніколи на себе. Місцеві та довколишні секретарі користають із телефонів до мене теж вечорами та в суботи і неділі, маючи моє домашнє число телефону, коли йдеться про пильні справи і можливість забезпечення нових членів.

ІНШІ ДІЛЯНКИ ПРАЦІ

До моїх постійних обов'язків належить участь в засіданнях Головного Екзекутивного Комітету ,тобто малої і повної Екзекутиви, та виїзди на окружні збори в терен, чи теж у найближчі околиці й участь в різних імпрезах в ролі представника УНСоюзу.

Таким же постійним обов'язком вважаю постачання „Свободи" вістками і матеріялами із союзового та громадського життя, а крім того опіку над поміщуванням в „Свободі' 'світлинами союзової молоді, що їх присилають секретарі та організатори із аплікаціями на забезпечення їх в УНСоюзі.

(Закінчення на стор. 5-ій)

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

(Закінчення зі стор. 4-ої)

З кінцем червня 1971 року я був змушений залишити пост і обов'язки спортового редактора „Свободи" внаслідок перевантаження працею для УНСоюзу, якій приходиться присвячувати всі дні в тижні, включно із суботами та неділями. Тепер ще принагідно виготовляю репортажі з життя українців в Америці для українських передач „Голосу Америки", але і цій корисній, а для мене цікавій праці, що її вважаю своїм „габбі", не маю змоги присвячувати тепер більше часу.

З огляду на те, що УНСоюз має свій осідок в Джерзі Сити, я погодився прийняти номінацію на члена Реґуляційної Ради міської управи Джерзі Сити, засідання якої відбуваються двічі на місяць у вечірніх годинах.

Внаслідок навантаження працею із постійним поспіхом, щоб вспіти із пильними працями на час, мав я деякі клопоти із своїм здоров'ям ,але стан здоров'я в мене вже поправився і тепер почуваюся знову на силах сповняти всі ці прийняті на себе обов'язки.

Власне на початок моїх здоровних клопотів припала ненадійна смерть нашого головного касира бл. п. Петра Пуцила, в похороні якого я все таки взяв участь і виготовив для „Свободи" докладний репортаж про те, як УНСоюз і громада Чикаґо відпроваджувала на вічний спочинок свого заслуженого діяча.

Починаючи від половини квітня постачаю головному редакторові дані про хід нашої членської кампанії, тобто числа нових членів і прізвища визначних організаторів, що їх публікує „Свобода" з ціллю пожвавлення і посилення членської кампанії цього року.

ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

Кінцева група таблиць дає змогу ствердити тенденції у стані та складі нашого членства і відповідно оцінити, чого ми можемо сподіватися в русі — змінах нашого членства в чергових роках. Це, очевидно примушує нас плянувати відповідні акції і протизаходи, щоб змінити ці тенденції в членстві. Числа повноправних членів деп. дорослих і цим самими теж числа членів передплатників „Свободи" меншають. Дані про пересічний вік нашого членства потверджують числа в раніших табелях, що нам бракує доплиpower молодшого віком членства, а числа сподіваних втрат членства на п'ять років наперед через виплати грамот кляс Е та Р доповнюють образ нашого недалекого майбутнього.

Контрастом до цього є таблиці із рік-річними числами нових членів від 1933 року починаючи, які показують, що УНСоюз навіть в роки економічної кризи, війни, чи браку напливу нової іміґрації всетаки ступав вперед, зростаючи в числі членів та доказуючи цим свою вітальність. Цю останню таблицю з точними числами нових членів від 1933 року поміщуємо теж і тому, щоб спростувати раніше публіковані помилкові дані про здобутки нових членів УНСоюзу в минулих роках.

Все це допомагає нам глянути в майбутнє УНСоюзу на підставі аналізи минулого і шукати шляхів до дальшого росту УНСоюзу як числом членів, так і майном, та так важливою для наших молодших поколінь діяльністю в багатьох ділянках нашого громадського, культурного, виховного і політичного життя.

Ріст УНСоюзу ,як забезпеченевої установи, може бути забезпечений збільшенням професійности його забезпеченевої служби, покращанням цієї служби через дальшу механізацію праці та притягненням до праці в ділянках організаційній і адміністраційній представників із молодої ґенерації, яка повинна б видати із своїх рядів нових союзових діячів і провідників. Тоді стануть можливими широкозакроєні членські кампанії, модернізація нашого забезпеченевого діловодства та введення багатьох нових кляс забезпеєчння, про збут яких не треба буде журитися, як і реформи наших дивіденд, зараховування дивіденд на збільшення сум забезпечення грамот, чи залишення дивіденд для відсоткової акумуляції. Тоді серед молодих професіоналістів найдемо через молодих союзових діячів і організаторів покупців на наш новий товар забезпечення і то на високі суми. У всіх цих заходах треба б нам всетаки пам'ятати, що всі ці досягнення в ділянці життьового забезпечення не можуть залишитися для нас самоціллю, бо збільшене членство і капітал УНСоюзу повинні б послужити нашими ресурсами для далеко ширшої праці УНСоюзу і для досягнення далеко вищих цілей, що їх поставили Українському Народному Союзові його засновники, і які залишилися для нас святими. Бо власне завдяки цим ідейним ціллям і духовим вартостям його діяльности УНСоюз потрапив рости навіть у такі критичні часи для Америки і для наших поселенців у цій країні.

Тому при модернізації, механізації і збільшенні професійности нашого УНСоюзу, які є дуже побажані, не можна ніколи забувати про цю братську ,громадську і національну ролю УНСоюзу. Треба тямити, що всі фактори поступу ,техніки і професійности ніколи не зможуть заступити в праці Українського Народного Союзу того людського, гуманного і братського в цій нашій рідній українській установі, та що вони повинні лише послужити засобами для посилення братської, культурної, громадської і політичної — загально української діяльности Українського Народного Союзу для добра всього українського народу. В наших плянуваннях та роздумуваннях над майбутністю УНСоюзу нам треба пам'ятати, що УНСоюз засновано для служби цілому українському народові і власне ця служба дає нам підставу закликати всіх українців, де б вони не були, стати членами Українського Народного Союзу.

Я думаю і вірю, що всі Ви читали мій звіт, тому й не буду його реферувати. Натомість додам дещо, в тому теж числа за чотири місяці 1972 року. Тому, що 1971 рік виглядав досить погано, я хотів би Вам сказати, не тому, що я може республіканець, але тому що я вірю в будучність Союзу, що вигляди нашого Союзу на майбутнє дещо кращі. За чотири місяці цього року, ми, щоправда, потерпіли велику втрату 399 членів у загальному стані членства, та 697 активних членів. В загальному числі членства ми впали вже нижче 88,000, бо маємо з кінцем квітня 87,967 членів і це є власне наша слаба сторінка. Але коли порівняти ці чотири місяці 1972 року із чотирма місяцями 1971 року, то можна ствердити, що вигляди УНСоюзу дещо покращали і можна сподіватися здержання такого упадку числа членів. Нових членів у чотирьох місяцях 1972 року мав УНСоюз 1,143, а в чотирьох місяцях 1971 року було їх 1,142, тобто ми мали в цьому році на одного члена більше. Коли мова про суспензи, то в цьому році ми мали за чотири місяці 109 членів суспендованих, а в такому ж часі 1971 року було їх майже вдвоє стільки, бо 195. Покійних членів (за що ми, щоправда, не відповідаємо) мали ми в цьому році дещо більше, бо 333, а в минулому році — 305. Грошові звороти вибрали в чотирьох місяцях цього року 309 членів, а в минулому році — 339. Поправа є теж у числах виплачених грамот, бо ми мали в минулому році за чотири місяці 1,295 таких грамот кляс Р та Е, а в чотирьох місяцях цього року було їх вже тільки 1,067. Цих втрат через виплати грамот матимемо впродовж декількох чергових років дещо менше і це власне дає нам надію глядіти в майбутнє більше оптимістично, ці числа кажуть, що ми можемо в цих роках поправити стан нашого членства ,очевидно, при доброму вкладі нашої праці. Для більше проглядного образу цього стану за чотири місяці цього року подаю таблиці стану загального числа членства та активного членства УНСоюзу і таблиці втрат членства за чотири місяці 1972 року.

ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО ЧЛЕНСТВА

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Стан 1 січня 1972 р.	25,249	58,761	4,356	88,366
Стан 30 квітня 1972 р.	24,902	58,595	4,470	87,967
Прибуток, або втрата членів	— 347	— 166	144	— 399

ЧИСЛА АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Стан 1 січня 1972 р.	21,583	45,941	4,356	71,880
Стан 30 квітня 1972 р.	21,188	45,525	4,470	71,183
Прибуток, або втрата членів	— 395	— 416	114	— 697

РУХ ЧЛЕНІВ ЗА ЧОТИРИ МІСЯЦІ 1972 Р.

	Нові члени	Суспендовані	Померлі члени	Грошові звороти	Виплачені грамоти кляси Е	Виплачені грамоти кляси Р
Січень	273	65	95	81	132	129
Лютий	228	19	69	82	179	147
Березень	346	19	83	72	155	124
Квітень	296	6	86	74	126	75
Разом:	1,143	109	333	309	592	475
					1,067	
Число за 4 місяці 1971 р.	1,142	195	305	339	549	646
					1,295	

В додатку до підсумків 1971 року я провів аналізу суспендованих членів — грамот у цьому ж році і ствердив, що на 1,178 випадків суспензи в минулому році припадало 167 грамот, які були видані в цьому самому 1971 році, 300 грамот виданих у 1970 році, 219 грамот виданих у 1969 році та 268 грамот з 1968 року або ранішого часу і 224 грамоти з резервою, яка дала цим грамотам продовження забезпеченвня. Ці числа показують ,що серед суспендованих грамот в 1971 році було аж 45% таких грамот, які були видані в двох останніх роках. Відсоткове відношення цих чисел суспендованих грамот до числа нових членів у 1971 році, тобто до 4,056 членів, виглядає ось так: 4% суспендованих вже в першому році та 12% суспендованих в двох перших роках після видачі цих грамот. Ці числа виглядають краще, як у комерційних установах, але ми повинні б старатися, щоб воно було ще краще. Зробив я теж аналізу, скільки серед нових членів, чи радше виданих грамот забезпечення в 1971 році було справді грамот нових членів, а скільки грамот таких, які вже були членами, або взяли собі другі — додаткові грамоти. На 4,056 нових грамот було 2,524 грамоти видані зовсім новим членам, а решта тобто 1,532 грамоти видано членам, які вже були членами УНСоюзу. З цього виходить, що 37% грамот взяли в 1971 році особи, які вже були членами УНСоюзу.

В доповненні до друкованого звіту повинен я повідомити Вас, що наш Рекордовий Відділ саме працює над виготовленням чеків дивіденди, яких буде кругло 78,000 на суму 414,000 дол. дивіденди. Ці чеки повинні б бути готові до висилки вже біля 10-го червня, а висилку ми мали б закінчити біля 15-го червня.

Тепер ведемо теж дальші старання про введення нового товару, нових двох кляс забезпечення та одного нового додаткового пляну забезпечення. Ці старання повинні б вкоротці принести певний вислід після того, як наші попередні старання про зведення сирітських допомог застрягли на вимозі зміни нашого статуту, коли не хочемо вводити цілого нового забезпеченевого сирітського пляну із відповідними вкладками і т. п.

Першою пропонованою новою грамотою мала б бути грамота термінового забезпечення для молоді на суму 1,000 дол. із одноразовою вкладкою за ввесь час до 23-го року життя в сумі 75.00 дол. По осягненні таким членом віку 23 років його термінова грамота була б змінена автоматично на грамоту кляси Р-65 на суму 5.000 дол. забезпечення із річною вкладкою 75.00 дол. Така наша теперішня грамота кляси Р-65 для члена у віці 23 років коштує річно по 84.35 дол. Нова грамота мала б теж включену ґарантію для власника взяти собі додаткові грамоти забезпечення до суми 30.000 дол. без доказу стану здоров'я, чи висліду лікарських оглядин, під умовою, що він візьме це забезпечення до певного віку. Залишається ще вирішити питання дивіденди за таку грамоту по 23-му році життя, як також питання додання до вкладок оплати фондів і передплати „Свободи", починаючи від віку 16 років.

Другою грамотою була б грамота пенсійного забезпечення, за яку ми збирали б від членів, скажімо по 10.00 дол. місячно і яка була б подібною в певній мірі до Кеоґ Пляну — пенсійного пляну, вкладки якого були б звільнені від податку, тобто могли б бути відтягнені від оподатковуваних заробітків. Ця грамота передбачає, що по осягненні 65-го року життя її власник мав би право вибрати одноразову виплату цих заощаджень з відсотками, або рішитися на місячні виплати пенсії так довго, як довго він житиме.

Третім новим товаром був би додатковий договір термінового забезпечення до кожної кляси грамоти життьового забезпечення, який міг би бути важним або на 20 років, або до 65-го року життя. Це свого роду термінове забезпечення, яке теж називають забезпеченням прибутків для родини забезпеченого. Для прикладу можна подати, що коли б член взяв собі до грамоти на 1.000 дол. життьового забезпечення таке додаткове термінове забезпечення прибутків на 20 років і по десяти роках важности грамоти він помер би, тоді його спадкоємцям виплатили б 1,000 дол. посмертного за цю грамоту плюс платили б їм по 10.00 дол. місячно впродовж наступник 10 років, тобто до 20-ої річниці видачі грамоти. Тут теж міг би спадкоємець вибрати одноразову виплату замість таких місячних виплат, очевидно, у відповідно обчисленій сумі пропорційній до тих виплат за 10 років.

Про ці три новості в нашій забезпеченевій службі ми стараємося та переговорюємо про їх введення з нашими актуаріями, так що маємо надії, що їх можна буде ввести навіть ще від 1-го вересня 1972 року. Такі наші пляни і побожні бажання, але тут треба застерегтись, що введення їх залежить від апробати стейтових забезпеченевих відділів, тобто урядів стейтів, в яких ми маємо дозволи вести наше забезпеченеве підприємство. Треба однак числитися з тим, що деякі стейти в таких справах є дуже вибагливі та мають чимало різних додаткових вимог, чи застережень, тому й не можемо Вам ґарантувати дати введення цих нових грамот і нового додаткового забезпечення.

Вкінці прошу Вас усіх, зокрема тих, які досі ще не читали мого друкованого звіту, щоб вони його все таки прочитали, бо в ньому є певний образ нашої праці за минулий рік та числа з відповідними висновками, які можуть послужити нам дороговказом для дальшої праці, як теж можуть показати, що ми все таки ідемо вперед. В дискусії над звітом, коли поставите мені питання, я готовий дати потрібні вияснення. Також прошу Вас про свої завваги і поради в цій дискусії над звітом.

Закінчуючи цей додаток, чи доповнення до мого звіту, хочу ще раз підкреслити, що ми ступаємо вперед, та що наші вигляди на цей і чергові роки покращали. Ми дальше будемо особливо старатися про те, щоб наше забезпеченеве діловодство модернізувати, щоб вводити дальшу механізацію праці і, очевидно, ще більше поправити, тобто поліпшити нашу забезпеченеву вже тепер дійсно професійну забезпеченеву службу. Але при тому ми не повинні, і ми не забуваємо про те, що наш Український Народний Союз є братською установою, та що він має братські, громадські і національні обов'язки супроти нашого членства, нашої спільноти в Америці та Канаді і нашого українського народу!

(Продовження буде)

ВІД РЕДАКЦІЇ: З технічних причин (друк місячних звітів УНС та різдвяносвяточний і новорічний час та ін.) продовження друку цього протоколу на кілька днів переривається.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

КОНЦЕРТ ВІРТУОЗІВ В ЧИКАҐО

Заходом Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в неділю 26 листопада ц.р. відбувся в Чикаґо під протекторатом Преосвященних Владик великий добродійний концерт українських мистців-віртуозів. Відбувся він з нагоди інавґурації Катедри Українознавства при Іллинойському університеті в Чикаґо з ціллю придбання дальших фондів для її існування.

Виступали Шарльота Ордасі-Баранська — сопрано, солістка Метрополітальної Опери в Ню Йорку, Роман Рудницький — піяніст й Андрій Добрянський — бас-баритон, соліст Метрополітальної Опери в Ню Йорку. Їхній концерт, при акомпаньяменті Романа Стецури, був духовим пиром громади.

Мірою вартости цього концерту було враження публіки, її уважливість, рівень переживання програми та її зовнішня реакція на виступи поодиноких мистців. Публіка була сконцентрована, насолоджуючись мистецьким змістом кожного твору. Вона захоплювалась виступами мистців — виявом бравурних оплесків. З особливою насолодою вона сприйняла спів Шарльоти Ордассі-Баранської, неперевершену техніку виконання Романа Рудницького та силу голосу, сполучену з прекрасною дикцією Андрія Добрянського.

Тепле ставлення публіки до мистців викликало їх взаємність у відношенні до неї, що проявлялася у їхніх надпрограмових точках та постійному контакті. Ця спільність переживань була гармонійною цілістю, яка поглиблює духову культуру людини, розвиває мистецьке сприймання і скалю переживань, що у своїй синтезі дають людині нервове відпруження після праці, спокій, відпочинок та наснагу до дальшого життя, а передусім почуття своєї вартости. Коли йдеться про почуття своєї вартости, то воно тим більше, коли усвідомимо собі, що згадані мистці, працюючи в одній з найкращих опер світу чи виступаючи серед народів Европи, є культурними амбасадорами українського народу. Вони своїм мистецтвом доходять туди, куди не дійшли наші політики, публікації й відгомін терпінь та змагань нашого народу. Тому ми щиро вдячні нашим мистцям.

Але признання належиться й організаторам концерту — дирекції Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Чикаґо, особливо її президентові, мґрові Романові Мицикові, екзекутивному директорові Омелянові Плешкевичеві та голові Організаційної комісії, інж. Дмитрові Григорчукові. Зорганізування цього концерту під протекторатом Преосвященних Владик обох наших Церков, з яких його Преосвященство Ярослав Ґабро прибув на концерт враз зі своєю асистою, мистецько видана, обширна ілюстрована програмка відповідно до якости концерту, прощальна гостина мистців, що з далекої дороги завітали до Чиного хисту аранжерів. „Сафонду для справи виховання молоді — все свідчить про високий рівень організаційного жисту аранжерів. „Самопоміч", давши свою ініціятиву, працю й фонди, що без них не можливо було б зорганізувати такий концерт, найкраще переконує нашу громаду, що українська кооперація існує не тільки ради матеріяльних прибутків, а для послуг не лише членству, але й українській спільноті взагалі. Навіть більше, коли візьмемо під увагу, що завдяки акції „Самопомочі" на концерті були офіційні представники Іллинойського університету, які може вперше, мали нагоду зустрітись з нашим мистецьким світом, безпосередньо оцінити його та поглибити свій респект до нашого народу.

Згідно з кооперативним кличем — „До добра й краси! — „Самопоміч", крім своєї визначної фінансової діяльности, є стимулом громадського й культурно - освітнього життя та його проґресу в нашій метрополії. Досі спонзоровані нею імпрези на нашому терені були найбільш вдалими. Вони внесли пожвавлення у громадське й культурне життя та поглибили віру академічної молоді в нашу вартість, організаційні здібности та можливості. Завдяки таким імпрезам тисячі долярів здобуто чоловим інституціям, серед яких тільки в цьому, році, Наукове Т-во ім. Шевченка в Сарселі, Катедра Українознавства при Гарвардському університеті, Українська Театральна Студія Молоді в Чикаґо та Катедра Українознавства при Іллинойському університеті в Чикаґо одержали додатково з Каси „Самопоміч" суму 5,000 долярів.

Завдяки цій останній пожертві „Самопомочі" заснували вже виклади з Українознавства при Іллинойському університеті в Чикаґо, які після трьох перших років існування будуть фінансовані самим університетом і згодом доведуть до катедри. Ця катедра відкриває нові можливості для поглиблювання студій нашої академічної молоді в ділянці української культури, літератури й мови, до яких вже приступило 38 студентів.

Водночас вона причиниться до піднесення рівня знань учнів місцевих Шкіл Українознавства: учні знаючи, що у майбутньому вони зможуть продовжувати студії в ділянці українознавчих предметів в програмі місцевого університету, будуть вивчати ці предмети з більшим заінтересуванням. Завдяки ініціятиві ентузіястів кооперативної ідеї творяться, при вспівдії представників різних ділянок нашого життя, непроминаючі вартості, які мають фундаментальне значення для дальшого проґресу нашої еміґрації та дальшого росту народу взагалі.

В. Іващук

Ювілейний концерт УМІ

Український Музичний Інститут Америки відзначив двадцятиліття (1952-1972) концертом педагогів і композиторів. Імпреза і прийняття відбулися в залі УМІ в Ню Йорку в неділю 26-го листопада у вщерть заповненій залі.

Президент УМІ Мелянія Байлова відкрила концерт, розповівши про засновника і першого директора Інституту проф. Романа Савицького — відомого піяніста, заслуженого педагога і самовідданого громадського діяча.

Від коли Р. Савицький став президентом УМІ, став продовжувачем традицій української музичної школи, вихователем українських музик, цілої плеяди піяністів.

З УМІ пов'язані також імена таких визначних українських музик, як композитор д-р Зеновій Лисько, піяніст д-р Микола Полевський, композитор челіст Іван Недільський, скрипаль Володимир Цісик, піяніст Любомир Горницький. Пам'ять про них присутні вшанували повстанням.

Наступниками директора Романа Савицького в УМІ були: д-р Ігор Соневицький, д-р Зеновій Лисько, піяністка проф. Дарія Гординська-Каранович і нинішній президент кількох каденцій проф. Мелянія Байлова.

Не дивлячись на те, що з програми концерту випало кілька точок, вона не втратила на вартості.

Надпрограмово виступив композитор Ігор Соневицький зі своїми вишуканими творами „Спокій" і „Каприз". Таїсу Богданську (фортепіяно, Рафаїла Венке (скрипка), Дарію Горддинську-Каранович (фортепіян) слухачі зустрічали сердечно.

Крім творів світової музики (Шопен, Вебер, Брамс, Паґаніні), в цьому концерті була представлена музика українських композиторів, особливо - творчість Грудина і Нижанківського. „Капріччо аля данца" оп. 40 Грудина — це віртуозна композиція на скрипку і фортепіяно, наскрізь проникнена українським кольором і оздоблена різноманітними, нестримними вихрами рвучкого танку. Джерелом надхнення була українська народна пісня („Ой, під вишнею, під черешнею") перетілена композитором в такі оригінальні музичні форми і модуляційні несподіванки, в яких ми відразу пізнаємо лункий „голос автора". Виконавцями композицій були Рафаїл Венке (скрипка) і Дарія Гординська - Каранович (форітепіяно).

Приваблює програмовий ноктюрн Колесси „Довбуш і Дзвінка" (з сонати для фортепіяна), виконаний піяністкою Таїсою Богданською. В нім — широкий розлив почуття, і душевного тепла. Ноктюрн відзначається барвистими тональними зіставленнями і ясністю голосоведення.

Найбільший „тягар" припав на піяністку Дарію Гординську - Каранович. Їй довелося виступати партнеркою віртуозного скрипаля Венке, акомпаньювати співачці Ользі Сушко - Наконечній і грати власну велику сольову програму з творів Барвінського, Нижанківського і Грудина.

Виконаний піяністкою „Хораль" Барвінського зворушував своєю емоційною наповненістю. „Сюїту" Нижанківського піяністка передала як твір яскравих контрастів: щирість і сила почуттів („Лист про ніжність її рук", „Лист про силу") уживається тут з вишуканістю („Лист про мрії") і гротеском („Лист про насмішку над самим собою"). Нарешті, музичні засоби „Концертового квартового етюду" оп. 51 ч. 1 Грудина, яскраво говорять за те, що композитор кожного разу шукає і знаходить нове музичне рішення.

Дуже вдало Дарія Гординська - Каранович грала на наддатки: концерт закінчився блискучим виконанням піяністкою „Прелюду Есдур" Ревуцького.

Євген Крахно

У Києві за одну годину виросла велетенська ориґінальна „споруда"

Київ. — Понад 4 000 студентів Київського Політехнічного Інституту впродовж 1 місяця розчищали площу та закладали фундаменти методою „народного будівництва", отже безплатно, під ориґінальну споруду — велетенський білий намет із напівпрозорої плівки. Після великої підготовної праці включили компресори, які повітрям підняли „дах" угору, намет нап'явся у формі високої й довгої білої гори. У тому велетенському наметі нині будують місця для 800 глядачів спорту, закінчують прокладати тренувальні бігові доріжки, футбольні й волейбольні площі і т. д. Тут тренуватимуться студенти й спортовці, доки не збудують спортової залі, будова якої запляновані на кілька років. Під „дахом" з допомогою компресора утримується штучно підвищений тиск повітря на 0,2 атмосфери, і тому „дах" не падає. Цей тиск не шкодить людині. „Молодь України" з 13 грудня не повідомила, де купили за кордоном цю споруду, подавши тільки прізвище інженерів і техніків, які її встановили в потрібному місці, на подвір'ї Політехнічного Інституту. „Унікальна споруда поки що єдина в країні", сказано в тій газеті.

Україна з повинною в Москві

Москва. — Тут відбуваються т. зв. Дні Української ССР на Виставці досягнень народного господарства СССР. „Літературна газета" з 8 грудня пише з цього приводу, що „тричі орденоносна Радянська Україна . . . складає трудовий рапорт ленінській Комуністичній партії. Батьківщині про ударні звершення в соціялістичному змаганні за здійснення рішень XXIV з'їзду КПРС, успішне виконання завдань п'ятирічки". В „Известиях" з 8 грудня відзначено, що „Москва приймає посланців України". Там же є ширша інформація про пресову конференцію, на якій виступав заступник голови Ради міністрів УССР П. Тронько. У своєму виступі Тронько говорив про „щедру поміч і підтримку братнього російського народу, всіх націй і народностей Совєтського Союзу" Україні, вказуючи на господарський розвиток України за совєтської влади на „монолітну й незнищенну єдність" в системі СССР.

Батьки відповідають за проступки дітей

Кемден, Н. Дж. — Суд може покарати батька чи обох батьків штрафом до 500 долярів, або в'язницею до 90 днів, або одним і другим відразу, за проступки їхніх дітей. Таке рішення винесла міська рада міста Кемдену біля Філядельфії, де статистика виявляє особливо поширену злочинність серед неповнолітніх. Значною мірою і в багатьох випадках батьки вдома не дбають про виховання дітей, пустивши їх „за вітром вулиці". Тепер таких будуть судити за проступки їх дітей, при чому, батьки будуть змушені не тільки заплатити за всі збитки, а й за суд та відповідати за кримінальну поведінку тих, якими вони піклуються і яких виховують. Окрім того, дітей, порушників закону, будуть як і раніше судити згідно з законами про неповнолітніх злочинців. Рішення міської ради Кемдену може послужити зразком для інших міст і місцевостей, якщо не розпочнеться судова тяганина збоку тих, хто все схильний розцінювати, як порушення конституційних прав, навіть коли заходи скеровані на оздоровлення суспільства.

✓ Совєтський уряд дав позичку для Чіле на суму 30 міл. дол. Кредит призначений на купівлю харчових продуктів та бавовни. Незалежно від цього, СССР зобов'язався дати Чіле кредити на купівлю капітальних дібр, в тому індустрійного виряду, на суму 180 міл. дол.

Збережімо спадщину наших діячів культури

(Збірка пожертв на фонд видання літературної спадщини Винниченка)

Опрацювання й публікація недрукованих літературних, публіцистичних та мемуарних творів провідних діячів минулого має першорядне значення для об'єктивного і всебічного вивчення культурної та суспільної історії нашого народу. Тому група вчених, що входить у Винниченківську комісію УВАН, поставила собі за мету впорядкувати, опрацювати і видати все цінне з великої спадщини В. Винниченка, що зберігається в архіві Колумбійського університету.

Щоб мати змогу бодай частково таке завдання виконати, Винниченківська комісія УВАН звернулася із закликом до у к р аїнської спільноти у вільному світі про моральну і матеріяльну допомогу. На цей заклик українське свідоме патріотичне громадянство відгукнулося зрозумінням і жертвенною підтримкою. За останнє півріччя цього року на фонд видання спадщини Винниченка знову надійшли такі пожертви:

Інж. Василь Ростун (Чикаго) — 500 дол. Іван і Марія Воскобійник — 250 дол. (Раніше — 250 дол., разом — 500 дол). Р. Б. (підписн. лист ч. 154, Чикаго) — 183 дол. По 100 дол.: Архіт. Микола Громницький (Сан Франсіско), Галина Гриневич - Гувер (Сан Франсіско), проф. Петро і Параска Шинкар (Філядельфія), Юліян Татунчак (Ф і лядельфія), Федір Корсун (Філядельфія).

По 50 дол. пожертвували: Раїса і Григорій Костюк (сл. пам. І. Бакало), Юрій Кравчук, Иосип Кладко, Святослав Боженко, д-р Лев і Ірина Кушнір. 46 дол.—Петро Антонович Плевако (Париж). 35 дол. — Тоня й Леонід Гусак (сл. пам. І. І. Бакало). 33 дол — Валентина Лімонченко. 30 дол. — інж. Сава Зеркаль з дружиною й дітьми (сл. пам. інж. Івана Гордіюка). По 25 дол. пожертвували: Ярослав Василів, д-р Дмитро Назарець, адв. Петро Саварин, інж. Михайло Цар. По 20 дол. — Олександер Неділко (сл. пам. Артема Орла), Варвара Бакало (сл. пам. Артема Орла), Анна Мудра, Микола Костирко, Володимир Каницький, Олесь Панченко. По 15 дол. — о. Андрій Лімонченко, д-р Тиміш, Тамара й Андрій Олесюк. 14 дол. — Олександер Скоп. По 10 дол. — А. Микитенко, Іван Боднарчук, Марія Петренко, Василь Панасенко, Ігор Мартіян, д-р Г. М. Пашковська, Олександер Кулага, д-р Юліян Мовчан, д-р Роман Смик, Антін і Михайлина Чайківські, Катерина Куряча. По 8 дол. — Михайло Головатий, Ганна Шерей, Іван Гаєвський. По 5 дол. — інж. Петро Палашевський, арх. Іван Жуковський, В. Оренчук, Володимир Шумило, Текля Денис, Віталій Візір, Олександер Рішай, Олександер Рожновський, Микола Новак, Анатоль Юриняк, д-р Наталя Пазуняк. По 4 дол. — Ольга Головата, Іван Ульянець. 3 дол. — Лідія Возьна. 2 дол. — Ірина Бованко. 1 дол. — маестро Петро Мегик.

Усім жертводавцям (серед яких є багато, що вже вдруге і втретє жертвують) Винниченківська Комісія УВАН висловлює глибоку подяку. Збірка пожертв на фонд видання літературної спадщини Винниченка продовжується. Пожертви просимо й надалі надсилати на адресу УВАН. УВАН користується правом податкових пільг (Текс Екземпт).

Чеки просимо виписувати на The Ukrainian Academy (Fund Vynnychenko) та посилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc., 206 West 100th St., New York, N.Y. 10025.

Іноземні підприємці в СССР мають труднощі

Москва. — Початковий досвід італійських, французьких, японських, а останньо й американських компаній виявляє чималі труднощі на шляху розбудови торговельних взаємин з СССР. Основну трудність справляє брак задовільних бюрових приміщень, брак житлових приміщень для іноземних представників та їхніх родин, а також брак догідної комунікації між бюрами в Москві і керівництвами таких чи інших компаній закордоном. Американськими „піонерами" у наладнуванні торговельних взаємин з СССР є дві корпорації: Окциденталь Петролеум і Пулман. Представники цих компаній мають свої бюра в готелі Інтурист без ніякої практичної можливости дістати в Москві нормальні бюрові приміщення. За словами цих представників, брак приміщень та всяких інших удогіднень, які є найнормальнішим явищем в ЗСА, чи в будь - якій іншій індустріяльній західній країні, мусить неґативно позначитися на розвитку торговельних взаємин. Американські фірми починають усвідомлювати собі, що в цих умовах, які існують в СССР з додатком недовір'я і підозри до іноземців, не можливо і не поплачується втримувати в Москві окремі представництва. До того всього, не зважаючи на ніякі договори на найвищому поземі, совєтські чинники продовжують вважати західніх підприємців „ворогами совєтської системи", потенційними шпигунами і агентами іноземних розвідок. З цих міркувань робиться всі можливі перешкоди для безпосередніх контактів між іноземними представниками західніх підприємств у Москві і совєтськими підприємствами, які є інтегральною частиною совєтської державної структури. Щоб втримувати нагляд над іноземними представниками в Москві і СССР в цілому, вони можуть користуватися тільки такою технічно - бюровою і хатньою послугою, яку їм призначить спеціяльна Адміністрація послуг для дипломатичного корпусу Міністерства з а к о р донних справ і які звичайно є заанґажовані в поліційно - розвідчій службі. Також авта, якими користуються іноземці, мають спеціяльні знаки, щоб їх можна було мати постійно під наглядом і щоб внеможливити доїзд автами в райони, закриті для іноземців.

У Києві розглядали працю Верховного Суду Української ССР

Київ. — Під головуванням керівника президії Верховної Ради УССР І. Грушецького відбулося засідання президії тієї Ради, на якому розглядали діяльність Верховного Суду УССР. „Радянська Україна" з 17-го грудня повідомляла, що були, між іншими питаннями, „розглянені також клопотання про прийом до громадянства Української ССР, про помилування засуджених та інші справи". Одне з повідомлень цілковито незрозуміле: „Було заслухано і н ф ормацію про практику застосування в Закарпатській області законодавства про шлюб та сім'ю. В обговорюваному питанні прийняте відповідне рішення". Президія Верховної Ради УССР „доручила Верховному Судові республіки посилити нагляд над законністю і обґрунтованістю вироків, рішень і постанов, вжити заходів до дальшого підвищення рівня діяльности судових органів у боротьбі із злочинністю та іншими порушеннями".

ОМУС продовжив реченець надсилання спогадів

Об'єднання Мистців Української Сцени, як уже повідомлялось, приступило до видання великої Книги діячів українського театру під назвою „Український Вільний Театр (поза большевизмом). Редакційна Колеґія видання на чолі з д-ром Г. Лужницьким має вже більшість матеріялів. Однак, реченець надіслання спогадів і фотодокументів перенесено з 1-го грудня до 1-го березня 1973 року на прохання тих авторів, які розпочали писати спогади й статті і їх вчасно не закінчили. Тому бажаючі можуть ще надсилати свої матеріяли до 1-го березня 1973 р., побажано на машинці з 1 інтервалом, або від руки, по змозі чітко і з залишенням місця для літературно-мовної редакції.

Як поінформував голова правління ОМУС'у сотн. Юрій Кононів, дотепер головно актори й деякі громадяни та кілька українських фірм надіслали на те велике видання (понад 500 стор., багато фотоілюстрацій) 4 000 долярів, але потрібно біля 10 000 дол. Правління ОМУС'у сердечно дякує усім Жертводавцям і сподівається дальших виявів жертвенности та зрозуміння ваги видання книги „Український Вільний Театр" тоді, коли в окупованій Україні Москва нищить театр і різними способами старається зліквідувати історію українського театру та діячів, відповідні книги, документи тощо.

Спогади, короткі нотатки, фотодокументи з діяльности українських театрів, давні театральні афіші, реклями, зразки квитків, рецензії тощо прохається присилати, як і фінансові пожертви, на адресу: Association U.T.A., 1309 W. Ruscomb St., Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

Здійснім цей важливий задум, що буде також вшануванням пам'яті зліквідованого Москвою великого режисера Леся Курбаса і вшануванням пам'яті великого актора і режисера Володимира Блавацького в 20-ту річницю його смерти, що припадає на 1973-ий рік.

Головне Правління ОМУС'у, Філядельфія

Доповідь В. І. Гришка в Чикаґо

На День Подяки, 23 листопада ц. р. в Чикаґо відбулася доповідь Василя Івановича Гришка, голови УРДП та працівника радіо „Свобода" з Мюнхену. Він говорив з рамени Конґресу української вільної політичної думки. Тема доповіді була: „Хто винен?" та „Що робити?": старі питання в новій дійсності України й еміґрації.

Доповідач поділив умовно наше суспільство на три групи: оптимістичну (революція, повалити ворога, ніякої лібералізації й под.), песимістичну (нічого не можемо зробити, все проти нас, треба пристособлюватися) та реалістичну (не пускаймо диму в очі, дивімся тверезими очима насамперед на себе, зважмо межі можливого в даний момент). Не назвав, які саме партії чи особи до котрої категорії належать, але, мовляв, хто читає пресу, той знає й сам про що мова. Себе зарахував доповідач до тієї третьої групи. Він нав'язав свої думки до такої ж реалістичної групи на батьківщині, що під кличем „революція свідомости" почала працювати з самого початку, — від виховання національної гордости, відстоювати мову та культуру і щоб усвідомити, чому саме це потрібно робити.

Доповідач твердить, що населення дуже пасивно сприймає русифікацію, що люди стараються записувати дітей до російської школи, бо так краще дитині зробити кар'єру і ін. Що такі малі нації, як грузини, литовці, естонці змогли обстояти свою мову, але не ми. Доповідач бачить причину насамперед у слабості хребта. Таке ж явище й на еміґрації. Нам тут треба поменше „підвищуватися" під тих, що там, а більше працювати на полі інформації, науки, культури. Треба якнайбільше видавати книжок, особливо світовими мовами.

Хоч людей було багато, понад 100 осіб, але доповідач не був задоволений рівнем питань і дискусій. Мета таких доповідей, що Конґрес вільної політичної думки влаштовує є та, щоб розрухати людей до поважної дискусії, щирої виміни думок, а не придирання до слова.

(Д. Грушецький)

Професійні спілки бажають співпрацювати з президентом Ніксоном

Вашинґтон. — Представники великих професійних спілок ЗСА, між ними й провідник профспілкового життя Джордж Міні, на зустрічі з секретарем фінансів Шулцем висловили свою готовість і бажання співпрацювати з Адміністрацією президента Ніксона в ділянці боротьби з інфляцією та подорожчання коштів життя. Урядовий Акт про економічну стабілізацію, дав змогу Адміністрації „заморожувати" платні й ціни задля оздоровлення ф і н а нсових справ країни, закінчується 30 квітня 1973 року. Щоб продовжити правосильність того Акту, Адміністрація повинна забезпечитись підтримкою організованого світу праці, який найбільше терпить від інфляції. Секр. фін Шулц повідомив на засіданні, що президент Р. Ніксон стурбований дальшим зростанням цін, зокрема на харчі, текстильні вироби й ін. товари, і що можливо доведеться завести урядову контролю цін, що явиться певною мірою й контролею над прибутками від капіталів. Коротко на тому засіданні був присутнім Президент.

Знайшли печатку князя Володимира Мономаха

Київ. — П'ять давніх городищ із княжих часів обстежила археологічна експедиція Академії Наук УССР вздовж старовинної річки Сули, про яку згадується ще в „Слові про полк Ігорів" та в київському літописі. У городищі Сумської области на не надто виликій глибині в ґрунті учасники експедиції викопали чимало наконечників стріл, рештки ліків, різні шляні вироби, намисто тощо.

Найбільшим успіхом багатомісячної експедиції в районі Посулля була знахідка печатки Володимира Мономаха, яку „Радянська Україна" з 17-го грудня назвала „актовою печаткою". На її лицевій стороні викарбувано образ князя Володимира Мономаха, а на другій є напис, який стверджує, що печатка належить йому, князеві. „Звідки ж взялася тут печатка київського князя? Виявляється, городища на Сулі й Терну входили в третю чергу оборони від наскоків печенігів та половців, розроблену і здійснену Володимиром Мономахом. Очевидно, хтось із воєвод залишив „на згадку" прийдешнім поколінням князівську початку". Газета не опублікувала фоторепродукції з печатки.

ПРИБЛИЗНО 15-000 ЛЮДЕЙ ДИВИЛИСЬ поблизу Вашинґтон Кроссінґу в Пенсильвенії, як через річку Делавер переїздив на старовинному човні Джордж Вашинґтон у супроводі старшин континентальної армії та вояків. Це вже в 20-й раз заходами кількох організацій відтворюється той знаменитий переїзд Дж. Вашинґтона через Делавер 196 років тому, напередодні битви за Трентон. Ролю Дж. Вашинґтона виконував Джон Террел, старий актор із Ню Джерзі.

✓ У Америці живе приблизно 250 000 циган. Названа ними „королева циган" Мері Мічелл знаходиться при смерті в Ню Йорку в шпиталі. Їй 70 років і вона останній час хворіла на рака. Американські цигани приїздять на відвідини хворої з різних кінців країни. У більшості американські цигани — це нащадки циган, які кілька десятків років тому масово прибули до ЗСА Румунії, Угорщини, Греції, Польщі і з західніх областей України та Білоруси.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 1321 W. LINDLEY AVE. PHILADELPHIA, Pa. 19141

З НОВИХ ВИДАНЬ

„Ягілка" Оксани Лятуринської

Гурт шанувальників таланту покійної Оксани Лятуринської і її найбільші друзі у перші роковини смерти поетеси видали під фірмою Об'єднання Українських Письменників „Слово" її невеличку — на 52 сторінки — збірку поезій п. н. „Ягілка". Збірку упорядкувала Оксана Соловей, а обкладинку скомпонував артист - маляр Мих. Михалевич. І вже з самої обкладинки можна здогадуватися про зміст цієї талановито написаної збірки: стилізована в дусі тих, що їх, вирізьблених з дерева, продавали колись в Україні на ярмарках Жар-Птиця тримає в дзьобі якусь фантастичну квітку.

Слово „ягілка" (а може „ягівка"?), рівнозначне з „гагілкою", також добре пасує до змісту збірки, в якій, немов уквітчаних та закосичених дівчаток, зібрано 44 квітки — підсніжки, скороліски, вітрянки, медунки, фіялки, конвалії, маргаритки, нарцизи, півники, незабудки (має бути незабудьки), красольки, айстри та ін. І всі вони, побравшись у цій збірці за руки, ведуть хоровод і співають. Ось вітряночки:

У ліску вітряночки
взулися в сап'яночки,
ходять колом, ходять,
ягілки виводять.
— Вийди ти, Вогнисте,
в золотім намисті,
пагінцем, листочком,
раннім іваночком! —
Лепетять примовочки
в крок білоголовочки,
ходять колом, ходять,
ягілки виводять.

Яку гарну мали б наші діти пісеньку, якби покласти цей вірш на ноти! А таких віршів у цій збірці більшість. Оксана Лятуринська, глибокий і чуйний знавець української мови, немов чарівниця з рукава, витрушує на сторінки своєї збірки слова - перлини, слова-блискітки, веде читача у світ української казки - феєрії. Зрештою рекомендувати читачам Оксану Лятуринську не треба: це вона належала свого часу до празької групи „вісниківців" і залишила нам перейняті суворістю виразу збірки поезій „Гусла", „Княжа емаль", книжку новель „Материнки", вірші для дітей „Бедрик". А хто знає, що з-під її різця вийшли нагробки Є. Коновальцеві у Роттердамі, І. Біликові в Мільвазонках, погруддя Т. Шевченка, С. Петлюри та ін.?

У слові від упорядниці збірки „Ягілка" Оксана Соловей зазначає, що вміщені в цій книжці поезії мають по декілька варіянтів, друкованих у періодичній пресі, і вона вибрала з них найкращі або поєднала кілька близьких варіянтів в один. Переведена нею редакція мови незначна: усунення явних недоглядів та огріхів, подекуди зміна порядку слів, щоб досягти нормативного наголосу. Упорядниці належать також примітки-пояснення деяких слів.

Звертаючись до автора цих рядків у справі коротенької рецензії на „Ягілку", упорядниця скромно зазначає: „Хай люди коли не куплять, то хоч знають, що така книжка є".

Так, нашій книжці, а тим більше поезіям тяжко торувати собі стежку до української хати. І тому навіть цю маленьку збірку одної з найталановитіших українських поетес, Оксани Лятуринської, видано мізерним накладом — 500 примірників. Ціна її 1.50 центів.

Аматори поезії, а передусім матері, які хотіли б дати своїм дітям вдихнути пахощі назбираного покійною поетесою євшан -зілля, можуть замовляти його на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc, 206 W. — 100 St., New York, N. Y. 10025

В. Давиденко

✔ У висліді договору між Пакістаном та Індіями обидві сторони звільнили окуповані у минулорічній війні території, повернувшися до своїх державних кордонів. Відтягання військ закінчилося 22 грудня.

Наукова конференція НДТУТ

Науково - Дослідче Товариство Української Термінології в Ню Йорку влаштовує 30-го грудня б. р. о год. 2:00 п. п. в приміщенні Українського Інституту Америки (при вулиці 2 Схід 79-ій) наукову конференцію, присвячену питанням української термінології й транслітерації (транскрипції українських назв у чужинецьких мовах).

В програму конференції входитимуть такі доповіді:

1. К. Церкевич: „Завдання НДТУТ у справах української термінології та складання термінологічних словників".
2. П. Ковалів; „Ненаукове вживання деяких термінів.". (Тут мається на увазі вживання термінів москаль, Росія, Совєтська Росія, Сов. Україна та інші).
3. Б. Чопик: „Транслітерація чи транскрипція, або як передавати українські назви в чужинецьких мовах".
4. Б. Сацюк: „Правила передавання чужинецьких назв в українській мові".
5. Я. Рудницький: гість-модератор, прочитає також доповідь: „Термінологічний аспект Етимологічного Словника Української Мови".

Після кожної доповіді буде коротка (до 20-ти хвилин) дискусія. Доповіді матимуть дискусійно - програмовий характер і, як такі, заслуговують на особливу увагу наших журналістів і професійних працівників, які дописують про українські справи в англійській періодиці. Сердечно просимо всіх зацікавлених до участи.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
П'ятниця, 29-го грудня 1972 року
Інж. Атанас Мілянич
КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ СУЧАСНОЇ ПРЯШІВЩИНИ
Мґр. Мирослав Клюфас
ПОКАЗ ФІЛЬМІВ ТА ПРОЗІРОК З МАНДРІВКИ ПО ПРЯШІВЩИНІ.
ВИСТАВКА КНИЖКОВИХ ВИДАНЬ.
Початок о годині 7:30 вечора

РІЗДВЯНИЙ ДАР ЛЮБОВИ

У нашому народі вже увійшло в традицію, що свято Різдва Христового — це не лише день подарунків для рідних і приятелів, але це день, коли ми пам'ятаємо про наші церкви, школи, організації, товариства і наукові установи. Кожна свідома українська родина жертвує в час Різдва певну частину свого доходу на покращання матеріяльного стану організацій і товариств, в яких ми самі колись виховувалися, а тепер виховуються наші діти і скріплюються у національній свідомості, об'єднані одним духом і однією ідеєю.

У цей великий день радости ми не повинні і не смісмо забувати також про Український Вільний Університет, який в минулому 1971 році завершив шлях свого 50-літнього існування і положив основи для розвитку вільної української науки. Журба про постійний ріст Українського Вільного Університету — це одне з головних завдань вільної української громади, розсіяної по різних країнах поселення. УВУ як незалежнаа наукова установа має необмежене поле дії і тому може розвивати свою многогранну наукову діяльність без втручування в її працю посторонніх чинників. У наукових дослідах УВУ дбає в першу чергу про добре ім'я української науки і тому всі досліди основує на історичній правді біз огляду, це, чи є це до вподоби тим, для яких наука є лише засобом для осягнення політичних чи інших цілей.

Хай не забракне ані одніеї української родини, яка з нагоди свята Рождества не призначила б своєї щирої і після своєї спроможности жертви на свій рідний Український Вільний Університет. Кількадоларова жертва не нарушить нашого бюджету, але противно дасть вдоволення, що ми сповнили обов'язок супроти єдиної вільної Високої Української Школи поза межами поневоленої Батьківщини.

Усі пожертви просимо висилати на адресу: Ukrainian Free University, c/o Self Reliance Fed. Credit Union, 237 Hope Avenue, Passaic, N.J. 07055.

Управа Фонду Українського Вільного Університету

Виставка М. Радиша

Малярська спадщина сл. п. Мирослава Радишаназагал відома нюйоркській публіці з його посмертних виставок, як теж із його прекрасно оформленої (старанням його дружини Оксани) монографії. Теперішня виставка в Літературно - Мистецькім Клюбі в Ню Йорку не є одначе повторенням попередніх вистав, в ній включено багато картин з останнього періоду мистця, які досі не були ще виставлювані. Оглядаючи їх радісний і бурхливий кольорит та композицію, наново і ще міцніше відчувається жаль за втратою цього незвичайно оригінального таланту.

Опинившися в Америці, багато мистців його покоління замкнулися в світі їхньої минувшини і не зуміли поширити свого світогляду. У тих самих обставинах Радиш щасливо розв'язав цю проблему, зумів пристосуватися, відчути та реагувати на нове оточення і робити феноменальні поступи. Порівнюючи його праці з сорокових років з пізнішими (1950-56 рр.), радісно спостерігати прогрес та ширину мистецького росту, гірко й важко погодитися з долею, що жорстоко перервала цей блискучий розріст і першорядний доробок нашого мистецтва.

Незвичайна сміливість у вживанні кольорів, дивно поєднаних гармонією особистого відчуття, комбінація ліризму з бурхливою експресією — таємниця Радишевої вмілости.

Більшість останніх творів — майже мініятюрні форматом, одначе великі напругою малярських елементів, повні несподіваних імпульсів, що змушують глядача до активної участи творчому дають зв'язок між задумом мистця і глядачем. Це здебільша краєвиди, неповторні через оригінальну творчу філософію мистця — прекрасна нагода відсвіжити й наново познайомитися нам із творчістю сл. п. М. Радиша, наявним доказом зросту наших культурних осягів за межами України.

Любослав Гуцалюк

ОБ'ЄДНАННЯ СЕСТЕР ПРИ ОБ'ЄДНАННІ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКИХ ЦЕРКОВ

Честер, Па. — При Об'єднанні Українських Євангельсько - Баптистських Церков, у ЗСА, активно працює Сестрицтво, головою якого є Сестра Г. П'ятковська, котра вже брала участь у 27 щорічних з'їздах Об'єднання. Жіноче Об'єднання має свої Гуртки Сестер у різних містах, зокрема у Честері, Чикаґо, Піттсбурґу, Лос Анджелесі, у Санта Барбара, Філядельфії й ін. Крім співів духовних пісень під час відправ, Сестри Об'єднання провадять збірки на забезпечення місіонарів ОУЄБЦеркви, на різні видання тощо. У 1972 р. вони зібрали, як інформував журнал „Післанець Правди" з грудня ц. р., 1 421 дол. Першою головою Об'єднання Сестер була вже покійна Сестра Н. Жабко-Потапович, секретаркою Об'єднання є Сестра Юля Поліщук.

ПРОХАЮТЬ ДОПОМОГИ ДЛЯ ДІТЕЙ-СИРІТ

Філядельфія, Па. — Сестри - Василіянки у Філядельфії, які провадять Сиротинцем, опублікували на сторінках „Місіонаря" з грудня 1972 року — урядовому органі Апостольства Молитви Сестер Василіянок, прохання жертвувати на дітей - сиріт у Сиротинці. Звертаючись до Приятелів Сиротинця, Сестри прохають „поспішити із щирими пожертвами, щоб діти-сироти могли тішитися ялинкою. За Вашу поміч Сестри і діти-сироти будуть молити Всевишнього обильних ласк і здоров'я для Вас і Ваших рідних, а за пожертву, хотя й найменшу, Господь сторицею нагородить", сказано в заклику. Пожертви надсилати на адресу:

St. Basil's Orphanage,
1825 W. Lindley Ave.,
Philadelphia, Pa. 19141.

З МЕКАДУ ПЕРЕДАВАТИМУТЬ ТЕЛЕВІЗІЙНУ ПРОГРАМУ

МекАду. — Тут парохіяни української католицької церкви на телевізійній станції Скрентон, русло 44, двічі передаватимуть програму п. з. „Український Свят - Вечір". Вперше, 5-го січня о год. 1-ій ночі і вдруге 7-го січня ц. р. о год. 6-ій вечора. Виступатиме юнацький хор під орудою пароха о. Богдана Левицького і танцювальна група під керівництвом Миколи Бойчука. Заповідач — Степан Поступак, програма під управою пароха.

CAVEANT REDACTORES!

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чі він ужив і українського вислову „мені пощастило").

На жаль, цей русицизм так уже поширився, що його вживають і декотрі наші письменники на чужині, але це не значить, що з ним не треба боротися.

У цій гуморесці повно й інших метафоричних та фразеологічних русицизмів. „Він у тебе народився в сорочці, — казали сусіди батькові. — Везучий"... Тут можна б просто сказати: „Він у тебе щасливий". Є в нього вислови, про які можна сказати тільки, що вони абсурдні, як от „ножа межи ребра пустити" („увігнати", „загородити", „шменути ножем"), „ті також дух пустили" (вмерли), „сам до лікарні не дотягнув" (помер). Автор ужив російського ймення „Вася", та ще й зігнорувавши кличну форму. Він уживає неправильно прийменників: „стоїть у черзі за шкарпетками" („по шкарпетки"), „просила передати, аби ти не переживав" („щоб ти"...).

Я свого часу писав, що мова в „Перці" добра. Та тепер бачу, що вже й „Перець" почав гнити.

Взагалі текст цієї гуморески такий, що його „виправити" не можна, — але навіщо його передруковувати? Та й зміст у ньому такий, що якби цю гумореску написав я, то ні один з тих журналів, де я до недавнього часу здебільшого друкувався, її не надрукував би: сказали б, що я „пропагую" недобрі відносини між чоловіком і жінкою.

Звичайно, таких текстів-передруків, як я оце розглянув, можна було б знайти більше, та й не тільки в згаданих двох часописах, але я хотів тільки перестерегти наших редакторів: „caveant redactores!" „Будьте обережні з „радянськими" текстами: в них є мовна отрута!"

Я сподіваюся, що ні Л. Лиман, ні не відомий мені на прізвище редактор „Нового Шляху" не візьмуть написаного собі за образу і не стануть моїми ворогами. Я ж мав на увазі тільки загальне добро нашої мовної культури!

✔ Шість американських експедицій на Місяць залишили на поверхні того супутника Землі 517 мільйонів долярів — у формі решток місячних „всюдиходів", вартість 270 млн. долярів, шести космічних обсерваторій, вартістю 130 млн. долярів та ін. приладів і речей.

3-го січня 1973 року
в десяті роковини смерти
Х. С. РЯБОКОНЯ
в Церкві св. ЮРІЯ в МІННЕАПОЛІСІ, Мінн.
при 316 — 4th Avenue SE
о год. 7:30 вечора
відправлятимуть
ПАНАХИДУ СТЕЦЕНКА
Будемо вдячні кожному, хто вшанує пам'ять Покійного своєю присутністю чи приєднається до нас думкою.
СИН і РОДИНА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої МАМИ
бл. п.
ЗЕНОВІЇ ФИЛИПОВИЧ
відправляться
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ — в Церкві ЦАРЯ ХРИСТА, 30-го ГРУДНЯ 1972 р. о год. 9-ій ранку
в Церкві св. о. МИКОЛАЯ, 31-го ГРУДНЯ 1972 р., о год. 10-ій перед полуднем;
в Церкві священм. ЙОСАФАТА, 8 СІЧНЯ 1973 р. о год. 7-ій рано;
та у ТРЕНТОНІ, Н. Дж. —
в Церкві священомуч. ЙОСАФАТА.
Просимо про молитви за спокій Душі Покійної.
ДІТИ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Л. ГОЛЕМБІОВСЬКОЇ
переслали 25.00 долярів
на Катедру Українознавства в Гарварді
Ню Гейвен, Конн. Михайло і Марія ЧАПКІВСЬКІ

Замість квітів на свіжі могили
бл. п. ЮРІЯ МІЗЯ
та
бл. п. ВАСИЛЯ МІЗЯ
складаємо
на Фонд Кардинала Сліпого 25.00 дол.
на Центр Укр. Студій в Гарварді 25.00 дол.
ЕВДОКІЯ і ІВАН МАРТИНІВ

В пам'ять
бл. п. д-ра ТАДЕЯ САЯ
Шкільні Товариші складають 50.00 долярів на фонд „Церква в Потребі":

Дарія Мриц-Чорнодольська	$10.00
Атанасій Сваричевський	10.00
Іван Решетуха	10.00
Кость Бачинський	10.00
Юліян Бачинський	10.00

Одночасно висловлюють щиро-сердечні співчуття Родині Покійного.

20-го грудня відійшов від нас, після довгих мук
Дорогий ПРИЯТЕЛЬ
МИКОЛА ДЕРБУШ
Висловлюємо щире співчуття Матері Покійного Марії Миколаївній.
Оксана СОЛОВЕЙ
Ніна й Олекса БУЛАВИЦЬКІ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ — ВІДДІЛ 175-ий у ДЕТРОЙТІ, Мич. подає до відома Членства УНСоюзу та Українського Громадянства сумну вістку, що 26-го грудня 1972 р. відійшов у Вічність
бл. п.
Д-р ІВАН СМЕРЕКА
нар. 1901 р. в Майці, Буковина, довголітній секретар Відділу, член Екзекутиви Окружного Комітету Відділів УНСоюзу та провідний діяч багатьох суспільно-громадських установ в Детройті, Міч.

ПОХОРОН в п'ятницю, 29-го грудня 1972 р. о год. 8:30 ранку з похоронного заведення А. Градовського до церкви св. Покрови при вул. Еверґрін, а відтак на цвинтар Grandlawn.

Горем опечаленій Дружині та всій Родині, глибокі співчуття складає
УПРАВА 175 ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ в ДЕТРОЙТІ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 24-го грудня 1972 р. по довгій і важкій недузі, помер на 67 році життя, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і БРАТ
Д-р Прав
ОСТАП ПЛОЩАНСЬКИЙ
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в середу, 27-го грудня 1972 р. о год. 9-ій ранку з церкви Різдва Преч. Діви Марії, Ніяґра Фолс, Канада.

Горем прибиті
дружина — МАРТА
брати: ГРИГОРІЙ з дружиною ЄЛИСАВЕТОЮ і дітьми, в Ніяґра Фолс, Канада
МИРОН — в Україні
сестра — ІРИНА з чоловіком ІВАНОМ і дітьми в Україні
Близька і дальша Родина в Америці, Канаді, Україні і Польщі

Зі смутком повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 8-го грудня 1972 року, по довгій і тяжкій недузі, упокоївся в Бозі на 85-му році життя, наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДО і БРАТ
бл. п.
ГРИГОРІЙ ЛИСИЙ
управитель нар. шкіл в Бобрівниках, пов. Бучач, Роґізні, пов. Яворів, переселенчому таборі в Новому Ульмі, Німеччина, голова Філії „Сільський Господар" в Бучачі, постійний дописувач до пасічничого журналу „Український Пасічник" у Львові.

ПАНАХИДУ відправлено дня 10-го грудня ц. р. в похоронному заведенні „Кардинал" в Торонто, а ПОХОРОН відбувся дня 11-го грудня 1972 р. з церкви св. Миколая, на цвинтар „Проспект" в Торонто, Канада.

В глибокому смутку:
доньки: МАРІЯ МАСЮК з мужем МИРОНОМ і синами: АНДРІЄМ і ЮРІЄМ
ЛЮБА МИЧКОВСЬКА з мужем д-ром МИРОСЛАВОМ та синами: МИХАЙЛОМ, ІГОРЕМ і ЮРІЄМ
СЛАВА ГОРОДЕЦЬКА з мужем ІВАНОМ та синами: ПЕТРОМ і СТЕПАНОМ
брат — ЯКІВ
сестра — ТЕКЛЯ ВЕРБИЦЬКА з мужем ФРЕДОМ
сестра — АННА в УКРАЇНІ
та близька і дальша Родина в Канаді й Україні

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ЯПОНІЯ ЗАПРОСИТЬ президента Ніксона прибути туди з відвідинами в 1973 році і японський імператор Гірогіто готов Ніксона ревізитувати — заявив японський міністер закордонних справ Масайоші Огіра.

В ІТАЛІЇ ВІДЗНАЧУВАЛИ 25-тиріччя її республіканської конституції. Найбільше італійців турбує, що всупереч конституційній цілі затруднити всіх, що хочуть працювати, в Італії є тепер кругло один мільйон безробітних.

КОРНЕЛІУС ҐЕЛЛЕҐЕР, КОНҐРЕСМЕН, демократ із стейту Ню Джерзі з Гудсонського повіту, з Байону, признався, що він приховав 47 000 долярів від податкового уряду. Його побавлено місця в Палаті Репрезентантів. Ґеллеґер замішаний в судову справу колишнього посадника міста Джерзі Сити Т. Вілена та ін. Покищо він на свободі.

НОВИМ АМБАСАДОРОМ ЗСА У ФРАНЦІЇ БУДЕ Джон Н. Ірвін, який був заступником державного секретаря. Він прийде на місце амбасадора Артура Вотсона, який вернувся до приватного бизнесу.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕДВАРД ГІТ ПРИБУДЕ з початком лютого 1973 р. з відвідинами до Вашингтону. Разом з ним прилетить міністер закордонних справ Алек Даґлес Гюм.

У МОСКВІ ПОМЕР на 84-му році життя Александер Туполев, один з найбільш у світі відомих конструкторів літаків. Він створив коло 120 типів різних літаків для цивільної комунікації і військового вжитку. Всі вони позначені, як „ТУ".

У „ПАЛАЦІ КОНҐРЕСІВ" НА КРЕМЛІ ВІДБУЛОСЯ 22 грудня ц. р. зібрання коло 6.000 місцевих і закордонних партійців, на якому Леонід Брежнєв виголосив три і півгодинну промову про міжнародну ситуацію та справи в комуністичному світі. Це було офіційне святкування 50-тиріччя проголошення СССР. Приявними були лідери всіх сателітських держав, Фідель Кастро і голови закордонних комуністичних партій.

ПАПА ПАВЛО VI ВИСЛОВИВ „жаль і стурбування" з приводу заведених надій на швидкий мир у В'єтнамі та відновлення бомбардування Північного В'єтнаму. Він промовляв на передріздв'яному зібранні Колеґії кардиналів, з яких 35 були приявними.

АМБАСАДОР ЗСА В ОН ДЖОРДЖ БУШ ПЕРЕВІВ пресову конференцію перед своїм відходом з того становища на становище голови Республіканської партії. Буш твердив, що окремі делеґати в ОН настільки залякані існуючими там „бльоками", що бояться одверто висловлювати свою думку.

Американські жиди засипають Москву телеграмами

Ню Йорк.—Згідно з інформаціями, що її подав до преси бруклинський прокурор Юджін Ґолд, який є одночасно президентом Бруклинської асоціяції в обороні совєтських жидів та віце-президентом Конференції Великого Ню Йорку в обороні совєтських жидів, нюйоркські жиди почали висилати протестні телеграми до Москви, адресовані Косиґінові та Подгорному, в обороні переслідуваних жидів. Тільки упродовж 20 грудня з Ню Йорку було вислано до Москви понад 5 тисяч таких телеграм, з яких кожна коштує не менше як 3.50 дол. Висилку телеграм зумовила вістка про арештування 47 жидів, яких обвинувачують у підписанні заклику в справі еміґрації до Ізраїлю 80-000 совєтських жидівських родин. „Телеграмна кампанія" нюйоркських жидів знайшла підтримку священиків та пасторів різних віровизнань. За даними з Москви, совєтська поліція арештувала понад 50 жидів. У листі, який підписали 31 жидів, говориться, що арешти вірних жидівських активістів мають превентивний характер, бо, мовляв, совєтські поліційні чинники побоюються жидівських демонстрацій у час, коли в СССР відзначається 50-річчя створення СССР.

Американська експедиція для дослідження Антрактики

Лос Анджелес. — На відповідному кораблі з Каліфорнії відпливла американська експедиція у води Антарктичного океану. Головним її завданням буде просвердлити океанське дно в 18 різних місцевостях, щоб потім дослідити склад ґрунту. Дно свердлитимуть під водою вглиб на кілька сотень футів. Члени експедиції вважають, що вивчення Антарктичного океану і взагалі Антарктики, де є кілька американських постійних наукових станцій серед криг, як і багато совєтських, зможе дати відомості, як твориться погода на Землі, бо Антрактика впливає на всю земну кулю. В Антарктиці розташовані маси криги, біля 5 мільйонів квадратових миль, у середньому близько 2 миль у прорізі, себто товщини. Коли б увесь лід розстав, то на земній кулі вода піднялася б на 150 футів і затопила б багато країн. Експедиція пробуде у Антарктичному океані приблизно два місяці.

СПОРТ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" ПОРТУҐАЛЬСЬКИЙ С.К., 1:1 (1:1)

Юньйон, Н.Дж., 3 грудня. — Були це останні мистецькі змагання першої половини футбольного сезону „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліґи Ню Джерзі, які закінчилися ремісовим вислідом 1:1.

У грі обидві дружини дали від себе усі фізичні зусилля і технічні засоби, для дуже потрібної перемоги, обидвом головним кандидатам на чемпіонів, які бажали закінчити осінню рунду на чолі показника табелі гор. У випадку перемоги українських футболістів вони були б опинилися на чоловій позиції, що її тепер зайняли Портуґальці, яким для цього вповні вистачив ремісовий вислід змагань.

Ведення 1:0 здобули гості вже в 11-ій хвилині зустрічі, використавши помилку оборонців „Ч.Січі", що хвилево залишили вільним рейдуючого нападника Переза, який вмістив м'яч в сітці воріт господарів. В 23-ій хвилині в подібній ситуації, після помилки оборонців Портуґальців і випущення м'яча з рук їх воротаря, Михайло Фарміґа вирівняв вислід 1:1. Не зважаючи на ряд гарних акцій обидвох нападів, до закінчення половини вислід так і не змінився, як не змінився після перерви, коли „Січовики" мали перевагу і ряд чудових можливостей до здобуття переможнього ґоля. Суддя МкІнтаєр, який вправно і енерґійно проводив цими завзятими змаганнями, в 85-ій хвилині переочив підбиття рукою м'яча оборонцем Портуґальців — на карному полі — в критичній ситуації, з якої „Ч.Січ" могла здобути переможнього ґоля змагань. Склад „Ч.Січі": Лісевич, Касіяненко, Паньків, І. Паливода, Вол. Каздоба, Александер, Леонів, Фарміґа, Реней, Ілич, П. Паливода, Понось, Ткач. М. Паливода — менаджер.

Показник табелі гор першої половини сезону „Мейджор Ліґи"

	гор	тогок	воріт
1. Портуґальний С.К.	8	12:4	11:11
2. Чорноморська Січ	*8*	*11:5*	*14:6*
3. Бенфіка С.К.	8	11:5	15:11
4. Молфетта С.К.	8	9:7	11:5
5. Айриш-Амерікане С.К.	8	8:8	10:11
6. С.К. Вісла	8	7:9	6:8
7. Мадярський С.К.	8	5:11	17:17
8. Рома, Петерзон	8	5:11	11:17
9. Італіян, Пассейк	8	4:12	10:21
10. Скатс, Ф.К.	(виключені з Ліґи)		

„Чорноморська Січ" II — Ессекс Юнайтед Ф.К. — 1:4;

„Чорноморська Січ" (мол. юнаки) — Олімпік (мол. юнаки) — 5:0.

Переможні ґолі здобули: Ю. Ілемський 3, Бердей і Лящук.

„Чорноморська Січ" (новаки) — Олімпік (новаки) — 4:1.

Ґолі для „Ч.Січі" здобули: Паславський 2, Хамуляк і Данилюк.

ГАКІВКА

„Чорноморська Січ" II — Плейнфілд Г.К. 2:2

У своїх чергових мистецьких змаганнях в Гаківковій Лізі Юньйон Кавнті, що відбулися 28 листопада на льодовій арені Воріненко в Елізабеті, „Січовики" осягнули реміс з лідером своєї Дивізії, який досі не втратив жадної точки. У цих змаганнях до можливої перемоги „Ч.Січі" не допустили обидва бруклінські судді, посилаючи наших грачів раз-по-раз до „карного ложа", разом на суму 14 хвилин. В першому і другому періодах господарі здобули по одному ґолеві, встановивши їх вислід 2:0. У третьому й останньому періоді „Січовики", маючи ініціятиву, вирівняли 2:2 і в кінцевих хвилинах мати можливість двократно здобути чергові ґолі, коли перестріли Олійник і Сурович. Вирівнюючі ґолі для „Ч.Січі здобули: Марко Будний з подачі Фери і Фера з власної акції встановив вислід вечора 2:2. Склад „Ч.Січі" II: Барбадин, Дзіман, Буняк, Кох, Р. Семенюк, Сурович, Д. Квін, Олійник, Мельник, Дж. Квін, Є. Семенюк, П. Семенюк— менаджер.

ВІДБИВАНКА

Друга жіноча дружина в своїх мистецьких змаганнях у Відбиванковій Лізі Ню Джерзі зазнала поразки з сильним клюбом Ленделс 1:3 сетів.

Тренінґи жіночого активу відбуваються кожної середи від год. 7-ої до 9:30 веч. в залі Колумбійської середньої школи. В суботи від год. 1:00 до 3:00 в залі середньої школи Вейлсбурґ для юнацьких дружин. Тренінґи проводять: інж. А. Лапичак, інж. Б. Гайдучок і мґр О. Федаш.

Т. Олесницький капітаном дружини борців

Тараса Олесницького, з відомої „спортової" родини Олесницьких, членів УСТ „Ч.Січ", вибрано капітаном дружини борців в Сітон Гол університеті на черговий сезон. Будучи чоловим борцем в цій дружині, Тарас, між іншими, був кандидатом на цьогорічну Олімпіяду в Мюнхені, одначе йому не пощастило в передолімпійських пробах.

Старший брат Тараса, Нестор, виступає в першій відбиванковій дружині „Ч.Січі", а молодший брат Мирон змагається в новацькій футбольній дружині.

Згаданий старший брат Нестор вкоротці відкриє адвокатську канцелярію в сусідстві дому „УСТ „Ч.Січ" при Сенфорд Евню, в „українській дільниці" Вейлсбурґу в Нюарку.

О. Твардовський

Леви — Чемпіони Вищої Дивізії

Леви — Олімпікс 1:0 (1:0)

Чикаґо, Ілл. — У неділю 3 грудня стрінулася перша футбольна дружина УАСТ „Леви", чемпіони стейту Ілиной за чашу губернатора цього стейту в передостанніх змаганнях осіннього сезону і в 15-их змаганнях 1972-го року з грецькою дружиною Олімпікс, яка мала можливості здетронізувати Левів та здобути чемпіонат Вищої Дивізії Групи „Червоні" Національної Футбольної Ліґи Чикаґо. Змагання між Левами та Олімпіксами відбулися на стадіоні Ганзон парку при дуже зимній погоді на замерзлому грищі. Змагання заповідалися цікаво тому, що Леви не мали щастя до Олімпіксів як у минулому, так і в цьому році. В осінньому сезоні 1971-го р. греки перемогли Левів 1:0, а в весняному сезоні ц. р. потерпіли Леви єдину поразку сезону від Олімпіксів 1:2. Греки, мабуть, сподівалися нового щастя, але так не сталося. Леви перемогли грецьку друсину Олімпікс рахунком 1:0 й ця перемога запевнила нашій дружині чемпіонат Вищої Дивізії групи „Червоні" Національної Футбольної Ліґи Чикаґо в 1972 році. Наша перша дружина здобула третій рік підряд чемпіонат дивізії, а саме чемпіонат Першої Дивізії в 1970-му році та промоцію до вищої, чемпіонат Вищої Дивізії групи „Червоні" в 1971-му та цей самий чемпіонат цієї самої дивізії в 1972-му році.

Наша перша дружина ще має грати одні залеглі змагання року з Швабен, але це будуть лише престижеві. У весняному сезоні перемогли Леви Швабен рахунком 3:0.

Олімпікс грали провокаційно й брутально, і старалися зірвати змагання, щоб Леви, як господарі, були покарані Національною Футбольною Ліґою Чикаґо й змагання були повторені. У першій півгрі греки спровокували бійку на грищі й судді мусіли викинути з гри одного їхнього змагуна. На початку другої півгри Олімпікс атакували Левів яких 10 хв., але наш воротар Вадим і оборона зліквідували їхню атаку. Гра була завзята й нервова і знову судді виключили з гри Крата за брутальний фавль на змагунові греків. Напасник Рой зайняв місце Крата на обороні, а в атаці Левів грали Ґрін, Андрущишин і Кіпка. Леви атакували греків і не використали кількох добрих позицій перемогти їх рахунком 3:0. Оборонець греків розбив Ґріна біля карного поля й судді його викинули з гри і Олімпікс закінчили змагання в 9-ку, а Леви в 10-ку.

Єдині ворота стрілив головою Рой, капітан нашої дружини, в 2-ій хвилині з точної подачі помічника Шлінтера.

Суддювали ці змагання д-р медицини М'ят Самарджіч, кол. змагун Юґославії, і Люлоф. Рекорд першої футбольної дружини УАСТ „Леви": 15 змагань; 12 перемог; один реміс і 2 поразки; відношення точок 25:5, а воріт 56:16.

Усі змагуни нашої дружини грали добре й розумно і їм належиться кредит за перемогу. Наша перша дружина ще має грати одні залеглі змагання з Швабен і вирішальні змагання з першуном Вищої Дивізії Групи „Сині" за чемпіонат обох дивізій (Червоні і Сині) Національної Футбольної Ліґи Чикаґо.

Склад дружини Левів: Вадим і Євген Мишалови (брати), Крат, Круґ, Еліяшевський, Шлінтер, Рамон Аріяс, Андрущишин, Рой, Ґрін і Кіпка. У резерві: Банах і Яворський.

Дружина УАСТ „Леви" зголосилася до футбольних розгривок за Національну Професійну Чашу ЗСА.

Петро Головатий

НОВОРІЧНИЙ ФЕЄРВЕРК У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — За дозволом департамену поліції, у Ню Йорку вже шостий раз відбудеться велика зустріч Нового 1973-го року в Центральному Парку. Святкування розпочнуться в Центральному Парку довкола водограю „Бетесда" о 10 г. 30 хв. вечора. Спершу буде парада, виступатимуть актори, приграватиме для народу велика оркестра, а за одну хвилину перед 12-ю г. ночі буде запалений велетенський феєрверк чи „бенґальські вогні", відомі незвичайними взорами та барвистою красою. Під сяйво вибухаючих в небі святкових ракет Ню Йорк „переступить" поріг 1973-го року.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ГАМТРАМК, Міч. 94-ий Відд. ім. М. Шашкевича подає до відома всім членам, що на Річних Зборах вибрано секретарем Відділу: Roman Tatarky. У всіх справах просимо звертатися да нього під адресу: 20280 Fenelon, Detroit, Mich., 48234. Tel.: 893-5855. — М. Борискевич, рек. секр.

ТАРЗАН, Ч. 6864. Міті перестерігає Тарзана щодо назви створінь

Скільки разів наші ловецькі виправи відвідують для торгівлі павукоподібних людей, один із них вертається з нами до нашого села... щоб навчитися в країні урурців річей, що їх ми вчимо!

Я піду з тобою, друже Міті, з вашою завтрішньою ловецькою виправою! Світ здивується, коли я повідомлю Момбуззі про твоє відкриття! Ці дивні звірята ...

Ні, ні, Тарзане, ти не можеш піти з нами до їх засекреченого села, якщо ти будеш називати їх звірятами! Ти мусиш повірити, як це ми робимо, що це павукоподібні люди!